

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2020
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Συντάκτες:
Π.Γιαννούλης, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Α.Λιακοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄
Β. Κρεάνγκα Παπαστεργίου, Επιστ. Συνεργάτις

Βουκουρέστι, Απρίλιος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ	3
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ.....	3
A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	3
1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3
1.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	4
1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	6
1.3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	10
1.3.1 ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ	10
1.3.2 ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	14
1.4. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	15
2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	17
2.1. ΦΠΑ	17
2.2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	17
2.3. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.....	18
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021	20
4. ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	20
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	22
B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ.....	24
1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	24
2. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	24
2.2. ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	31
2.3. ΞΕΝΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	32
2.4. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	35
3. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ	36
3.1. Ενέργειες για την υποστήριξη των κλάδων ενδιαφέροντος που δηλώθηκαν στον Προγραμματισμό.....	36
3.2. Δράσεις που πραγματοποιήθηκαν για προσέλκυση επενδύσεων και επιχειρηματική συνεργασία	36
3.3. Επιχειρηματικές αποστολές που πραγματοποιήθηκαν	37
3.4. Λοιπές δράσεις για την πρόωθηση εξαγωγών.....	37
3.5. Δράσεις για την άρση των εμποδίων πρόσβασης στην αγορά.....	38
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	38
4.1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	38
4.2. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.....	39
4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	39
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	41
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ	41
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ / PERMISSION FOR IMPORTS.....	44
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	44
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ	44
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΔΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ.....	45
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ / PERMISSION FOR IMPORTS.....	46
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	46
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ.....	46
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ – ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ / AIRPORTS & AIRLINES.....	46
ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ	47

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Η Ρουμανία βρίσκεται στην περιοχή της ΝΑ Ευρώπης, βρέχεται από την Μαύρη Θάλασσα και συνορεύει με τις Βουλγαρία, Ουκρανία, Μολδαβία, Ουγγαρία και Σερβία. Έχει έκταση 238.391 τ. χλμ (9^η σε μέγεθος μεταξύ των κ-μ της ΕΕ) και περίπου 20 εκ. κατοίκους βάσει της τελευταίας απογραφής του 2011. Από την 01.01.2007 αποτελεί κ-μ της της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς όμως να αποτελεί μέλος της Ευρωζώνης -εθνικό νόμισμα το Leu, 1 Ευρώ περίπου 4,8 Lei-.

Το έδαφος είναι κατά 60% πεδινό και κατά 40% ορεινό. Η χώρα διακρίνεται για τον ορυκτό πλούτο της, με σημαντικά αποθέματα πετρελαίου, φυσικού αερίου, χαλκού, χρυσού κλπ ενώ κατέχει το προνόμιο της εκμετάλλευσης των εκβολών του Δούναβη που συνδέει την Μαύρη Θάλασσα με την Κεντρική Ευρώπη, διασχίζοντας 10 κράτη (Γερμανία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Σερβία, Βουλγαρία, Σλοβακία, Κροατία, Ουκρανία, Μολδαβία, Αυστρία).

Πρωτεύουσα της χώρας και το εμπορικό της κέντρο είναι το Βουκουρέστι, ενώ υπάρχουν και άλλες σημαντικές οικονομικά πόλεις, όπως η Κωνσταντζα, το Ιάσιο, η Τιμισοάρα, το Μπρασόβ, το Κλουζ, η Κραϊόβα, το Πιτέστι, το Σιμπίου κλπ.

Το πολίτευμα της χώρας είναι Ημιπροεδρική Δημοκρατία με το Σύνταγμα να επιφυλάσσει ουσιαστικές αρμοδιότητες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος εκλέγεται άμεσα από τον λαό. Η προεδρική θητεία έχει διάρκεια 5 ετών με δυνατότητα ανανέωσης για άλλα πέντε έτη. Ο Πρωθυπουργός ορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατόπιν βουλευτικών εκλογών (οι τελευταίες διεξήχθησαν Δεκέμβριο του 2020) και ασκεί την εκτελεστική εξουσία, ενώ η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα, το Κοινοβούλιο και την Γερουσία.

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η παγκόσμια πανδημική κρίση έπληξε και την ρουμανική οικονομία, οικονομία με σταθερά ανοδικούς ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια (4,1% το 2019 και το 2018 και 6,9% το 2017). Συνολικά το Ρ/ΑΕΠ και σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Στατιστικής της Ρουμανίας, μειώθηκε το 2020 κατά 3,9% σε ετήσια βάση, παρουσιάζοντας ωστόσο επιδόσεις καλύτερες των προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Νοεμβρίου 2020, σύμφωνα με τις οποίες το ΑΕΠ της Ρουμανίας αναμενόταν να παρουσιάσει συρρίκνωση κατά 5% (με την αντίστοιχη μείωση του μ.ο. ρυθμού ανάπτυξης στην ΕΕ να εκτιμάται σε 6,3%). Σημειώνεται ότι οι χειμερινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2021 τοποθετούν το ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ στο 3,8%, ενώ για το επόμενο έτος στο 4%.

Ο πληθωρισμός ανήλθε σε 2,1% το Δεκέμβριο του 2020, παραμένοντας στα χαμηλότερα επίπεδα από το Σεπτέμβριο του 2017- από τις υψηλότερες, ωστόσο, επιδόσεις στην ΕΕ (Μ.Ο. ΕΕ -0,3%), ενώ ο δείκτης ανεργίας ανήλθε σε 4,9%, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Στατιστικής της Ρουμανίας.

Το έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 4,8% (σε απόλυτους αριθμούς κατά 503 εκατομμύρια ευρώ), αγγίζοντας τα 11 δισ.Ευρώ (5% του ΑΕΠ) το 2020, όπως ανακοίνωσε η Κεντρική Τράπεζα της Ρουμανίας (BNR). Κύρια αιτία της αύξησης του ελλείμματος είναι η άνοδος του εμπορικού ελλείμματος, το οποίο άγγιξε τα 18,7 δισ. ευρώ το 2020, αυξημένο κατά 7,5% σε σχέση με το 2019.

Το συνολικό ονομαστικό χρέος της γενικής κυβέρνησης άγγιξε τα 91,276 δισ.ευρώ στις 31.12.2020, αυξημένο κατά 22,8% σε σχέση με τα τέλη Δεκεμβρίου 2019.

Τέλος οι ΑΞΕ στη Ρουμανία, παρουσίασαν μείωση της τάξεως του 64% το 2020 συγκριτικά με το 2019, ανερχόμενες σε 1,92 δισ.ευρώ. Η μεγαλύτερη εκροή κεφαλαίων καταγράφηκε κατά το μήνα Φεβρουάριο 2020 (-1,4 δισ.ευρώ).

1.1. ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Ρουμανίας

	2016	2017	2018	2019	2020
Ονομαστικό ΑΕΠ (σε δισ.US\$)	166,8	188,0	202,9	221,8	245,4
Μεταβολή ΑΕΠ (% από έτος σε έτος)	4,80%	6,90%	4,10%	4,10%	-3,90%
Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (σε US\$)	8.324	8.600	8.895	11.470	12.758
Ανεργία	5,70%	4,90%	3,80%	3,90%	4,90%
Πληθωρισμός (% , μέσος ετήσιος)	-1,50%	3,23%	3,27%	3,90%	2,30%
Έλλειμμα Ισοζυγίου (ως ποσοστό % ΑΕΠ)	-2,70%	-2,70%	-3%	-4,30%	-5%
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή μεθοδολογία)	37,60%	35,70%	35%	35,20%	42,70%
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ως ποσοστό % ΑΕΠ)	-2,20%	-3,50%	-4%	-4,60%	5%
Βασικό Επιτόκιο (% , τέλος του έτους)	1,75%	1,75%	2,50%	2%	1,25%
Συναλλαγματικά Διαθέσιμα (σε εκατ. ευρώ)	32.982	32.320	31.864	32.926	31.561
Μέση ισοτιμία LEI/EUR	4,49	4,66	4,65	4,78	4,84

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα, BNR, Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας

Οι τομείς που παρουσίασαν μεγαλύτερη ανάπτυξη κατά τη διάρκεια του 2020, σύμφωνα με πρόσφατη παρουσίαση του ΔΝΤ για την πορεία της ρουμανικής οικονομίας ήταν: ηλεκτρονικό εμπόριο (+32%), ανάπτυξη ακινήτων (+12%), τομέας έρευνας και τεχνολογίας (+26%), φαρμακευτικά (+13%), υπηρεσίες μεταφορών (+20%). Αντίθετα, πτώση παρουσίασαν ο τουρισμός (-59%) και οι υπηρεσίες καφεστίασης (-20%).

Το έλλειμμα του πρωτογενούς ισοζυγίου ανήλθε σε 5%, ενώ σημειώνεται ότι και το 2019 το έλλειμμα είχε παρουσιάσει αυξητική πορεία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατόπιν διαπίστωσης υπερβολικού δημοσίου ελλείμματος στη Ρουμανία (C(2020) 1325 final/4.3.2020), λαμβάνοντας υπ' όψιν και τη σχετική γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, εξέδωσε στις 4.3.2020 σύσταση προς το Συμβούλιο για εκκίνηση της προβλεπόμενης διαδικασίας, στο πλαίσιο του α. 126(7) της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό τη λήψη δραστικών μέτρων από τη ρουμανική κυβέρνηση προς τερματισμό αυτού.

Σχέδιο Ρ/Προϋπολογισμού για το 2021

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις και όσον αφορά στην εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών, το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,1 τρισ. Lei (περίπου κατά 29 δισ. Ευρώ), το ποσοστό ανεργίας να φθάσει στο 3,5% και ο καθαρός μέσος μηνιαίος μισθός στα 3.323 Lei (περίπου 692 Ευρώ). Ο μέσος πληθωρισμός προβλέπεται στο 2,4%.

Το έλλειμμα του προϋπολογισμού εκτιμάται στο 7,16% του ΑΕΠ (σημ. οι προβλέψεις για το 2022 το τοποθετούν στο 5,84%), ενώ το έλλειμμα σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA) προβλέπεται στο 8,23% του ΑΕΠ. Αναφέρεται επίσης ότι η στόχευση είναι στη μείωση του ποσοστού στο 2,9% έως το 2024, προκειμένου η χώρα να επιστρέψει στον στόχο του ελλείμματος κάτω του 3% που προβλέπεται στη Συνθήκη του Μάαστριχτ.

Τα έσοδα του προϋπολογισμού εκτιμώνται στα 365 δισ. Lei (περίπου 76 δισ. Ευρώ) με ετήσιο ποσοστό αύξησης 13%, ενώ οι δαπάνες εκτιμώνται στα 445 δισ. Lei (περίπου 93 δισ. Ευρώ), 5% υψηλότερα από το 2020.

Οι δαπάνες για επενδύσεις προγραμματίζονται σε 61,4 δισ. Lei (περίπου 12,8 δισ. Ευρώ), το 2021, ή ποσοστό 5,5% του ΑΕΠ.

Οι δημόσιες δαπάνες θα αυξηθούν κατά 5% λιγότερο από ότι τον προηγούμενο χρόνο, με το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών να διοχετεύονται σε επενδύσεις. Τα έσοδα εκτιμάται ότι θα αυξηθούν στο προαναφερόμενο ποσοστό του 13%, καθώς η Κυβέρνηση αναμένει ότι η ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης θα βελτιώσει την είσπραξη των φόρων.

Σημειώνεται τέλος, η δήλωση, ότι όσον αφορά στους μισθούς του Δημοσίου τομέα, θα παγώσουν για το 2021, οι υπερωρίες δεν θα πληρώνονται ενώ περικόπτονται και τα φοιτητικά επιδόματα (εκπτώσεις στα εισιτήρια μεταφορών), προκειμένου να διατηρηθεί το έλλειμμα του προϋπολογισμού στο 7,16% περίπου του ΑΕΠ και να επιτευχθεί ο στόχος αύξησής του ΑΕΠ στο 4,3%.

Τέλος υπογραμμίζεται ότι σύμφωνα με στοιχεία που πρόσφατα δημοσίευσε το Υπουργείο Εργασίας, η Ρουμανία είχε στο τέλος του 2020, περίπου 1.249 εκ υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 22% του συνόλου των εργαζομένων στη χώρα.

1.2. ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Πίνακας 2: Κατανομή του ΑΕΠ ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας %

	Συμμετοχή στην ονομαστική αξία του ΑΕΠ
Βιομηχανία - Ορυχεία και λατομεία, Μεταποίηση, Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού	19,7%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών, Μεταφορά και αποθήκευση, Ξενοδοχεία και εστιατόρια	17,9%
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, Εκπαίδευση, Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα	15,1%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	8,1%
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	8,0%
Ενημέρωση και επικοινωνία	6,8%
Κατασκευές	6,6%
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	3,9%
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	2,5%
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία, Επισκευή οικιακών συσκευών και άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	2,5%
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	90,1%
Καθαροί φόροι προϊόντων	8,9%
Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν	100,0%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας INS (Press Release 86, Απρίλιος 2021)

Αγροτική παραγωγή

Όπως φαίνεται και από τον ανωτέρω πίνακα, το 2020, η συμβολή του αγροτικού τομέα στο ΑΕΠ της χώρας ήταν 3,9%.

Η ξηρασία και οι περιορισμοί προς αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης οδήγησαν σε μειωμένη παραγωγή σιτηρών κατά 44% το 2020, σε σχέση με το 2019, ενώ ως παρεπόμενο αποτέλεσμα η Ρουμανία υποχώρησε από τις υψηλές θέσεις που κατείχε στην ευρωπαϊκή παραγωγή κριθαριού και σιταριού. Σημειώνεται παράλληλα ότι, ανεξαρτήτως των περυσινών δυσμενών συνθηκών, η αγροτική παραγωγή στη Ρουμανία έχει μειωθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία, για λόγους που ανάγονται στην έλλειψη εκσυγχρονισμού των αρδευτικών της συστημάτων και των μεθόδων καλλιέργειας. Την τελευταία τετραετία γίνονται προσπάθειες απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων για αγροτικά προγράμματα προς το σκοπό της αύξησης και βελτίωσης της παραγωγής και των σχετικών υποδομών, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι πραγματικά μεγάλες δυνατότητες της χώρας.

Παραγωγή δημητριακών

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, η παραγωγή κριθαριού το 2020 ανήλθε σε 727.377 τόνους, σε σύγκριση με 1,34 εκατομμύρια τόνους πέρυσι, παρότι η αντίστοιχη καλλιεργούμενη έκταση ήταν μεγαλύτερη κατά 20.739 εκτάρια.

Η παραγωγή σιταριού μειώθηκε κατά 41%, αγγίζοντας τους 6,01 εκατ.τόνους.

Η παραγωγή καλαμποκιού ανήλθε σε 10,8 εκατ.τόνους το 2020, μειωμένη κατά 40% σε σχέση με το 2019. Παρά ταύτα, η Ρουμανία συνεχίζει να κατέχει υψηλή θέση στην σχετική παραγωγή, κατατασσόμενη δεύτερη μετά τη Γαλλία σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η παραγωγή βρώμης το 2020 ανήλθε σε 187.522 τόνους, μειωμένη κατά 48% από πέρυσι.

Η μόνη παραγωγή που σημείωσε αύξηση ήταν αυτή της σίκαλης (κατά 26%).

Η Ρουμανία παρέμεινε και το 2020 η μεγαλύτερη χώρα παραγωγός ηλιανθών στην Ευρώπη, τόσο σε όρους όγκου παραγωγής (2,07 εκατ.τόνους), όσο και σε όρους καλλιεργούμενης έκτασης (1,22 εκατ.εκτάρια), ακολουθούμενη από την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία και τη Γαλλία. Ωστόσο, και η συνολική συγκομιδή ηλιανθών, μειώθηκε πέρυσι λόγω ξηρασίας κατά 1 42%, σε σύγκριση με το 2019.

Βιομηχανική παραγωγή

Το 2020, η συμβολή του τομέα της βιομηχανίας στο ΑΕΠ της χώρας ήταν 19,7%, μειωμένη σε σχέση με το 2018 που ήταν 23,6% (σημειώνεται ότι η Ρουμανία από το 1990 έχει προσελκύσει σημαντικές Α.Ε.Ε. στον βιομηχανικό τομέα της οικονομίας).

Στη βαριά βιομηχανία της χώρας κυριαρχούν οι εξής κλάδοι: αυτοκινητοβιομηχανία (Renault, Ford), σιδηρουργία (Arcelor-Mittal), παραγωγή αλουμίνιας (ALRO.AL Pro), χημική βιομηχανία, ναυπηγεία (Daewoo Mangalia, STX OSV Tulcea, STX OSV Braila), αεροναυπηγική, παραγωγή καλωδίων (ICME ECAB του Ομίλου Viohalco), κατασκευή αμαξωμάτων και βαγονιών (Siemens, Alstom), εξοπλισμός διύλιστηρίων κ.ά.

Αξιόλογες ξένες επενδύσεις έχουν πραγματοποιηθεί και στον κλάδο της Πληροφορικής, Υψηλής Τεχνολογίας και Τηλεπικοινωνιών, ύψους άνω των 7 δισ. ευρώ με την παρουσία σήμερα άνω των 8.000 επιχειρήσεων στον ευρύτερο τομέα. Σημαντικοί επενδυτές είναι οι: Microsoft, WIPRO, Oracle, IBM, Alcatel κ.α. Ο κύκλος εργασιών των 50 μεγαλύτερων εταιριών τεχνολογίας στη Ρουμανία έχει τετραπλασιαστεί τα τελευταία δέκα χρόνια, σύμφωνα με μια ανάλυση των Cushman & Wakefield Echinox.

Στον ναυπηγοκατασκευαστικό και επισκευαστικό κλάδο δραστηριοποιούνται σήμερα περίπου 33 εταιρείες. Οι κυριότερες εταιρείες στον τομέα αυτό είναι τα ναυπηγεία Daewoo-Mangalia Heavy Industries, STX OSV Tulcea, STX OSV Braila, Damen Shipyards Galati, Severnav, Shipyard Costanta και Orsova Shipyard.

Στους σημαντικούς, παραδοσιακούς κλάδους βιομηχανικής παραγωγής συγκαταλέγονται επίσης οι κλάδοι επίπλου, ενδύματος, αγροβιομηχανίας, βιομηχανίας τροφίμων κ.ά.

Το 2020, συνεπεία της πανδημικής κρίσης και των συνεπακόλουθων μέτρων περιορισμού της πανδημίας (lockdown μέσα Μαρτίου ως τέλη Μαΐου, αναστολή εργασιών ορισμένων βιομηχανικών μονάδων για περιορισμένο διάστημα, μείωση της ζήτησης κλπ) σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σημειώθηκε μείωση του κύκλου εργασιών του βιομηχανικού τομέα, της τάξεως του -9,6%, η μεγαλύτερη των τελευταίων δώδεκα ετών. Η αυτοκινητοβιομηχανία και η βιομηχανία εξαρτημάτων αυτοκινήτου παρουσίασε μείωση της τάξεως του 16,1% το πρώτο εξάμηνο του 2020, ενώ μικρότερο κραδασμό φαίνεται να απορρόφησε ο κλάδος της παραγωγής τροφίμων.

Πίνακας 3: Εξέλιξη βιομηχανικής παραγωγής (ποσοστιαία μεταβολή)

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2,4%	7,8%	6,1%	2,7%	6,5%	12,2%	0,7%	-1,9%	-9,6%

Τομέας Υπηρεσιών

Τη μεγαλύτερη αύξηση διαχρονικά έχει σημειώσει ο τριτογενής τομέας στη Ρουμανία. Ο τομέας των υπηρεσιών αναπτύσσεται υπό την πίεση ορισμένων κλάδων, όπως του τραπεζικού, της ανάπτυξης ακινήτων και των τηλεπικοινωνιών. Χαρακτηριστικό είναι ότι το 2020, στις υπηρεσίες απασχολούνταν περί το 60% του ενεργού πληθυσμού της χώρας.

Τομέας Ενέργειας

Η Ρουμανία είναι χώρα με σημαντικά αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου, γεγονός που της εξασφαλίζει σχετική ενεργειακή αυτάρκεια. Αποτελεί την πλέον σημαντική χώρα στην ανατολική Ευρώπη και Ευρασία στον τομέα παραγωγής πετρελαιοειδών μετά την Ρωσική Ομοσπονδία και τις χώρες της Κασπίας. Παράλληλα το μείγμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Ρουμανίας είναι ένα από τα πιο ισορροπημένα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τον γαιάνθρακα, την υδροηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο, την πυρηνική ενέργεια και την αιολική ενέργεια να έχουν συγκρίσιμα μερίδια παραγωγής, ενώ με εξαίρεση τις μονάδες παραγωγής αιολικής και ηλιακής ενέργειας, σχεδόν όλες οι υπόλοιπες μονάδες παραγωγής είναι αρκετά πεπαλαιωμένες με αποτέλεσμα η πραγματική τελική παραγωγή να υπολείπεται σημαντικά αυτήν της δυνητικής παραγωγής.

Σημειώνεται ότι ο γεωγραφικός πυρήνας του ρ/ενεργειακού συστήματος βρίσκεται στον Νομό Dobrogea με πρωτεύουσα την πόλη της Κωνσταντζας και το λιμάνι αυτής, λόγω της κατάληξης αγωγών μεταφοράς πετρελαίου και φυσικού αερίου, ύπαρξης Διύλιστηρίων (π.χ. στην πόλη Navodari που απέχει περίπου 17 χλμ από την Κωνσταντζα), ύπαρξη του σταθμού παραγωγής πυρηνικής ενέργειας στην πόλη Cernavoda που απέχει περίπου 65 χλμ από την Κωνσταντζα, ύπαρξης του μεγαλύτερου συνόλου σταθμών παραγωγής αιολικής ενέργειας σε όλο τον Νομό Dobrogea κλπ.

Η Ρουμανία συμμετέχει στο σχέδιο κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου BRUA, μαζί με τη Βουλγαρία, την Ουγγαρία και την Αυστρία και από κοινού με τη Σλοβακία, την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία, προωθεί το σχέδιο του αγωγού Eastring. Συμμετέχει στην Ενεργειακή Κοινότητα, στην πρωτοβουλία CESEC, όπως επίσης και στην Πρωτοβουλία Τριών Θαλασσών (3SI), της οποίας είναι και ιδρυτικό μέλος. Συμμετέχει επίσης στην Πρωτοβουλία 17+1 και στην Partnership for Transatlantic Economic Cooperation (P-TEC).

Διάρθρωση παραγωγής

Σύμφωνα με στοιχεία της CNTEE Transelectrica S.A./Εθνικού Διαχειριστή Δικτύου Μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για το 2018, η παραγωγή ενέργειας ανά τομέα ήταν : Υδροηλεκτρική 17.681 GWh (29%), Λιγνίτης 14.002 GWh (24%), Πυρηνική 10.442 GWh (17%) -σημειώνεται ότι λειτουργούν 2 πυρηνικοί σταθμοί στην πόλη Cernavoda, ο πρώτος/Cernavoda1 με χρονολογία έναρξης το 1996 και ο δεύτερος/Cernavoda2 το 2007 (ιδιοκτήτης το Ρ/Υπουργείο Οικονομίας, Ενέργειας και Επιχ.Περιβάλλοντος μέσω της κρ.εταιρείας "Societatea Nationala Nuclearelectrica/SNN"), Φ.Α.-Πετρέλαιο 10.058 GWh (16,5%), Αιολική 6.260 GWh (10%), Ηλιακή 1.754 GWh (3%) και Βιομάζα 308 GWh (0,5%).

Όλες οι πυρηνικές και υδροηλεκτρικές μονάδες παραγωγής ανήκουν στο Ρ/ Δημόσιο, όπως και το περίπου 97% των μονάδων γαιάνθρακα (με κυριότερη εταιρεία την "Oltenia Energy Complex –OEC" που παρέχει περίπου το 90% της συνολικής ενέργειας και την "Hunedoara Energy Complex –HEC"), αλλά και περίπου το 70% των μονάδων φυσικού αερίου, μέσω του προαναφερθέντος Υπουργείου Οικονομίας, Ενέργειας και Επιχ.Περιβάλλοντος.

Ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας διαιρείται σε 3 τμήματα, την παραγωγή (Generation), την μεταφορά (Transmission) και την διανομή (Distribution), ενώ προτεραιότητες της Ρ/Κυβέρνησης αποτελούν, η μερική ιδιωτικοποίηση των δημοσίων επιχειρήσεων ατομικής ενέργειας και υδροηλεκτρικών σταθμών καθώς και η ενδυνάμωση του τομέα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Οι μεγαλύτερες εταιρείες από το σύνολο των εταιρειών διανομής ενέργειας (οι οποίες έχουν δημιουργήσει το 2012 και τον Σύνδεσμο "Federation of Associations of Energy Utility Companies –ACUE") είναι: οι ρουμανικές εταιρείες Electrica Furnizare (περίπου 11% μερίδιο αγοράς), η γερμανική E.ON Energie (περίπου 9%), η MET Romania Energy (περίπου 7%), η CEZ Vanzare (περίπου 7%), η Getica95 (περίπου 6%), και η Tinmar Energy (περίπου 5%).

Η Ρουμανία έχει διαχειριστές σε οκτώ βασικά δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ένα για κάθε περιφέρεια, που είναι οι ακόλουθες εταιρίες: E-Distribuție Muntenia Sud, E-Distribuție Dobrogea και E-Distribuție Banat (και οι 3 ανήκουν στον ιταλικό όμιλο Enel), Distribuție Oltenia (συμφερόντων του τσεχικού ομίλου CEZ), Delgaz Grid (συμφερόντων γερμανικού ομίλου E.ON), Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Muntenia Nord , Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Transilvania Nord και Societatea de Distribuție a Energiei Electrice Transilvania Sud (οι τρεις τελευταίες εταιρείες ανήκουν στον ρ/όμιλο Electrica Group, όμιλος εισηγμένος στα Χρηματιστήρια του Βουκουρεστίου και Λονδίνου, στον οποίο 48,8% των μετοχών ανήκουν στο Ρ/Δημόσιο, μέσω του του προαναφερθέντος Υπουργείου Οικονομίας, Ενέργειας και Επιχ. Περιβάλλοντος, 5% ανήκουν στην EBRD και το υπόλοιπο 46,2% των μετοχών ανήκει σε ιδιώτες επενδυτές*).

Ειδικότερα ως προς τους ιδιώτες επενδυτές, σημειώνεται ότι οι κυριότεροι είναι ο ολλανδικός όμιλος NN Group NV με 6,1%, ο ρουμανικών συμφερόντων όμιλος Dedeman SRL με 5,8%, ο γερμανικός όμιλος Allianz SE με 5,3% και η Allianz-Tiriac Pensil Private –που ανήκει στον όμιλο Allianz- με 4,9%.

Οι πιο σημαντικές εξελίξεις στον τομέα της ενέργειας κατά το 2020 σταχυολογούνται στις ακόλουθες:

-Κατά την επίσκεψη του Ρ/Υπουργού Οικονομικών, Ενέργειας και Επιχειρηματικότητας, κ. Popescu στις ΗΠΑ στις 9.10.20 υπεγράφη συμφωνία συνεργασίας για το πυρηνικό εργοστάσιο Cernavoda και το πρόγραμμα πυρηνικής ενέργειας για μη στρατιωτικούς σκοπούς.

Περαιτέρω, το Ρουμανικό Φόρουμ Ατομικής Ενέργειας (ROMATOM) και το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ατομικής Ενέργειας (NEI) υπέγραψαν στις 14.10.20, Μνημόνιο Κατανόησης για συνεργασία στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας για πολιτικές (μη στρατιωτικές) εφαρμογές, προς το σκοπό της «ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας, μέσω αποτελεσματικής διαχείρισης και λειτουργικών πολιτικών, αποβλέποντας παράλληλα στη διευκόλυνση της ανάπτυξης του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας».

- Η εταιρία Romgaz, με απόφαση που ελήφθη κατά τη συνεδρίαση του ΔΣ της στις 19.3. 2020, απέσυρε το ενδιαφέρον της για εξαγορά του 20% της Gastrade, της εταιρίας που έχει αναλάβει την κατασκευή του τερματικού σταθμού φυσικού αερίου της Αλεξανδρούπολης. Με ανακοίνωσή της στο Χρηματιστήριο Αξιών του Βουκουρεστίου, η εταιρία Romgaz ενημερώνει τους μετόχους και επενδυτές ότι "στην παρούσα οικονομική συγκυρία δεν θεωρείται σκόπιμη μια τέτοια κίνηση". Σημειώνεται πως στις 26.9.2019, η τακτική ΓΣ των μετόχων της ρουμανικής εταιρίας είχε εγκρίνει κατ' αρχήν, την εξαγορά από τη Romgaz του 20% των μετοχών της Gastrade S.A για τη διαφοροποίηση των πηγών φυσικού αερίου της Ρουμανίας.

- Στις 18 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε από την αμερικανικών συμφερόντων "Black Sea Oil & Gas/BSOG" και την ρουμανική "Grup Servicii Petroliere/GSP", η επίσημη τελετή έναρξης εργασιών εγκατάστασης υποθαλάσσιου αγωγού μήκους 121 χλμ, αγωγός ο οποίος και θα μεταφέρει φ.α. από το οικόπεδο Midia της Μαύρης Θάλασσας στη στεριά. Το φυσικό αέριο από το οικόπεδο Midia εκτιμάται ότι μπορεί να καλύψει περίπου το 10% των αναγκών της εγχώριας κατανάλωσης.

- Τον Αύγουστο 2020 υπεγράφη σύμβαση κατασκευής σταθμού συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της καζαχικών συμφερόντων KMG1-Romania και τουρκικής CalikEnerji, ύψους \$148 δισ.

1.3. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

1.3.1 ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ

Στο πλαίσιο του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, σταθεροποίησης των μακροοικονομικών μεγεθών και μείωσης των διαρθρωτικών ελλειμμάτων που ακολουθήθηκε από το 2009, η Ρουμανία στην διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας πέτυχε να αυξήσει τις εξαγωγές της και να μειώσει σημαντικά το εμπορικό της έλλειμμα.

Παρόλα αυτά το 2020, οι εισαγωγές αγαθών της χώρας μειώθηκαν κατά 6,6% ενώ οι εξαγωγές κατέγραψαν μείωση της τάξεως του 9,9%, με αποτέλεσμα το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου να ανέλθει σε 18,388 δισ. ευρώ, αυξημένο κατά 1,089 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2019. Η διαχρονική εξέλιξη του εξωτερικού εμπορίου της χώρας καταγράφεται στον ακόλουθο πίνακα:

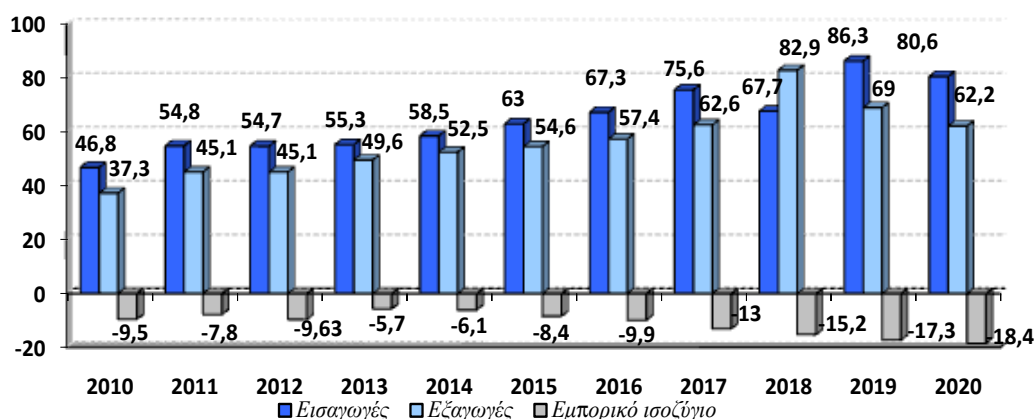
Πίνακας 4: Εξωτερικό εμπόριο αγαθών της Ρουμανίας (σε εκ. ευρώ)

Εκ. Ευρώ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2019
Εξαγωγές αγαθών	62.962	57.386	62.642	67.733	69.003	62.175	-9,9%
Εισαγωγές αγαθών	75.598	67.345	75.598	82.807	86.285	80.564	-6,6%
Εμπορικό ισοζύγιο	-12.636	-9.959	-12.956	-15.074	-17.282	-18.388	6,4%

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας **INS**, International Trade Statistics

Η εξέλιξη του εξωτερικού εμπορίου της Ρουμανίας την τελευταία δεκαετία αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 1: Πορεία Εξωτερικού Εμπορίου Ρουμανίας (σε δις.ευρώ)

Όσον αφορά στις εξαγωγές αγαθών, τα κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα της Ρουμανίας είναι: μηχανολογικός εξοπλισμός, αυτοκίνητα, λέβητες, αντιδραστήρες, όργανα και συσκευές οπτικής και κινηματογραφίας, έπιπλα, δημητριακά, καουτσούκ, σίδηρος, χάλυβας και ξυλεία.

Πίνακας 5: Εξαγωγές αγαθών Ρουμανίας

	2019		2020		Μεταβολή στην αξία 2020/2019
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	
85. Μηχανές, συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους	12.174,7	19,6%	11.565,2	18,60%	-5,0%
87. Αυτοκίνητα, οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα	11.672,7	18,8%	10.624,0	17,09%	-9,1%
84. Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές	7.931,9	12,8%	7.050,7	11,34%	-11,2%

90. Όργανα και συσκευές οπτικής, κινηματογραφίας	2.555,4	4,1%	2.275,7	3,66%	-10,8%
94. Έπιπλα, έπιπλα κλινοχειρουργικά, είδη	2.647,5	4,3%	2.232,0	3,59%	-15,6%
10. Δημητριακά	2.589,7	4,2%	2.167,0	3,49%	-16,2%
40. Καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ	2.312,4	3,7%	2.036,2	3,27%	-11,9%
73. Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	2.070,7	3,3%	1.748,8	2,81%	-15,7%
72. Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	1.927,3	3,1%	1.707,8	2,75%	-11,3%
44. Ξυλεία, ξυλοκάρβουνα	1.607,9	2,6%	1.622,0	2,61%	1,0%
ΣΥΝΟΛΟ		76,4%		69,21%	

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας **INS**, International Trade Statistics

Τα κυριότερα αγαθά που εισάγει η χώρα είναι μηχανές, συσκευές, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, λέβητες, αυτοκίνητα, ορυκτά καύσιμα, πλαστικά, φαρμακευτικά προϊόντα, σίδηρο, χάλυβα όργανα και συσκευές οπτικής και κινηματογραφίας και χημικά προϊόντα.

Πίνακας 6: Εισαγωγές αγαθών στη Ρουμανία

	2019		2020		Μεταβολή στην αξία
2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	2020/2019
85. Μηχανές, συσκευές, ηλεκτρικό υλικό και τα μέρη τους	13.064,0	16,2%	12.571,6	15,60%	-3,8%
84. Πυρηνικοί αντιδραστήρες, λέβητες, μηχανές, συσκευές	10.321,1	12,8%	9.930,0	12,33%	-4,1%
87. Αυτοκίνητα, οχήματα, ελκυστήρες, ποδήλατα	8.588,2	10,7%	7.248,5	9,00%	-15,5%
27. Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια κλπ	6.609,2	8,2%	4.235,7	5,26%	-36,0%
39. Πλαστικές ύλες, καουτσούκ και τεχνουργήματα από αυτές τις ύλες	4.381,0	5,4%	4.154,1	5,16%	-5,1%
30. Φαρμακευτικά προϊόντα	3.416,0	4,2%	3.717,8	4,61%	9,2%
72. Χυτοσίδηρος, σίδηρος και χάλυβας	2.792,5	3,5%	2.513,4	3,12%	-10,0%

73. Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα	2.729,8	3,4%	2.470,1	3,07%	-9,6%
90. Όργανα και συσκευές οπτικής, κινηματογραφίας	2.231,1	2,8%	2.068,8	2,57%	-7,3%
38. Διάφορα προϊόντα των χημικών βιομηχανιών	1.288,3	1,6%	1.531,2	1,90%	19,0%
ΣΥΝΟΛΟ		68,8%		62,61%	

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής Ρουμανίας **INS**, International Trade Statistics

Όσον αφορά στις κυριότερες χώρες – εμπορικούς εταίρους της Ρουμανίας, όσον αφορά εξαγωγές και εισαγωγές είναι οι εξής :

Πίνακας 7 : Οι προορισμοί εξαγωγών Ρουμανίας και η θέση της Ελλάδας το 2020

Θέση	Χώρα	Εκατ. ευρώ	Μερίδιο επί συνόλου εξαγωγών %	2020 σε σχέση με 2019 %
	Σύνολο εξαγωγών	62.175,60	100,0%	-9,9%
1	Γερμανία	14.146,90	22,8%	-8,7%
2	Ιταλία	6.670,60	10,7%	-14,1%
3	Γαλλία	4.172,80	6,7%	-12,3%
4	Ουγγαρία	3.097,80	5,0%	-6,8%
5	Πολωνία	2.317,10	3,7%	-4,7%
6	Βουλγαρία	2.262,40	3,6%	-6,7%
7	Ολλανδία	2.200,90	3,5%	4,2%
8	Τουρκία	2.100,10	3,4%	-6,0%
9	Ηνωμένο Βασίλειο	2.071,50	3,3%	-19,6%
10	Τσεχία	1.922,20	3,1%	-11,2%
11	Ισπανία	1.836,00	3,0%	-12,6%
12	Αυστρία	1.475,30	2,4%	-2,9%
13	Σλοβακία	1.337,10	2,2%	-8,2%
14	Βέλγιο	1.224,30	2,0%	-0,8%
15	ΗΠΑ	1.071,70	1,7%	-17,9%
16	Μολδαβία	1.033,80	1,7%	-16,4%
17	Κίνα	829,40	1,3%	9,4%
18	Ρωσία	820,9	1,3%	-19,4%
19	Σερβία	710,9	1,1%	-19,5%
20	Ελλάδα	700,0	1,1%	-17,9%

Πηγή: INS / επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ

Πίνακας 8: Σημαντικότεροι προμηθευτές Ρουμανίας και η θέση της Ελλάδας το 2020

Θέση	Χώρα	2020	Μερίδιο επί συνόλου %	2020 σε σχέση με 2019 %
		Εκατ. ευρώ		
Σύνολο εισαγωγών		80.563,90	100,0%	-6,6%
1	Γερμανία	16.729,8	20,8%	-3,9%
2	Ιταλία	7.181,6	8,9%	-9,0%
3	Ουγγαρία	5.894,9	7,3%	-3,2%
4	Κίνα	5.064,3	6,3%	11,5%
5	Πολωνία	4.959,4	6,2%	-3,9%
6	Γαλλία	3.725,1	4,6%	-12,2%
7	Τουρκία	3.517,2	4,4%	-8,7%
8	Ολλανδία	3.122,6	3,9%	-7,7%
9	Αυστρία	2.566,9	3,2%	-5,0%
10	Τσεχία	2.524,8	3,1%	-4,1%
11	Βουλγαρία	2.505,8	3,1%	-1,4%
12	Βέλγιο	2.004,9	2,5%	-2,5%
13	Ισπανία	1.993,2	2,5%	-17,3%
14	Σλοβακία	1.838,9	2,3%	-5,2%
15	Ρωσία	1.821,4	2,3%	-41,3%
16	Ηνωμένο Βασίλειο	1.396,6	1,7%	-15,4%
17	Καζακστάν	1.118,0	1,4%	-33,0%
18	Ελλάδα	1.104,2	1,4%	8,3%
19	Ελβετία	961,8	1,2%	44,6%
20	Ουκρανία	931,8	1,2%	0,1%

Πηγή: INS / επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ

Παρατηρούμε ότι οι εξαγωγές προς τις πρώτες 20 χώρες πελάτες της Ρουμανίας καλύπτουν το 83,6% των συνολικών εξαγωγών, ενώ οι πρώτες 20 χώρες προμηθευτές της Ρουμανίας κατέχουν μερίδιο 88,3% των συνολικών εισαγωγών. Η Ελλάδα καταλαμβάνει, για το 2020, την 20^η θέση ως χώρα πελάτης των ρουμανικών προϊόντων και την 18^η ως χώρα προμηθευτής της Ρουμανίας με μερίδιο 1,1% και 1,2% αντιστοίχως.

1.3.2 ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το εμπόριο υπηρεσιών στη Ρουμανία διαρθρώνεται ως εξής για το 2020: Οι εισπράξεις ανήλθαν σε 23.436 εκατ. ευρώ και οι πληρωμές σε 13.803, διαμορφώνοντας πλεονασματικό υπέρ της Ρουμανίας ισοζύγιο κατά 9.633 εκατ. ευρώ.

Ο πίνακας που ακολουθεί αποτυπώνει το εμπόριο υπηρεσιών ανά κατηγορία:

Πίνακας 9: Εισπράξεις – Πληρωμές υπηρεσιών (εκατ. ευρώ)

	2019			2020 ¹		
	Εισπράξεις	Πληρωμές	Ισοζύγιο	Εισπράξεις	Πληρωμές	Ισοζύγιο
Υπηρεσίες	27.058	18.406	8.652	23.436	13.803	9.633
1. Μεταποίηση	2.969	164	2.805	2.531	135	2.396
2. Μεταφορές	7.966	3.629	4.337	6.795	2.595	4.200
3. Τουρισμός	3.195	5.360	-2.165	1.252	2.631	-1.379
4. Λοιπά	12.928	9.253	3.675	12.858	8.442	4.416

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρουμανίας - BNR

1.4. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Το απόθεμα ξένων επενδύσεων υπολογίζεται το Φεβρουάριο του 2021 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Μητρώου Εμπορικών Εταριών Ρουμανίας) σε περίπου 49,832 δισ. ευρώ. Η Ολλανδία κατέχει την πρώτη θέση, με ποσοστό 21,1%, ακολουθούμενη από τη Γερμανία, η οποία κατέχει 10,94% του συνόλου. Η Αυστρία, στην τρίτη θέση, αντιπροσωπεύει το 10,86% , η η Κύπρος κατέχει την 4^η θέση με 10,19 % , η Ιταλία την 5^η με 6,26% και ακολουθούν η Γαλλία και το Λουξεμβούργο με 5,21% και 4,22% αντίστοιχα. Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 8^η θέση με 3,8% και 1,753 δισ.ευρώ επενδεδυμένο κεφάλαιο. Η αναμφισβήτητη πρώτη θέση της Ολλανδίας συνδέεται και με το γεγονός ότι πολυεθνικές εταιρείες προτιμούν να επενδύουν στη Ρουμανία μέσω Ολλανδίας λόγω παροχής σχετικών κινήτρων. Κάτι ανάλογο ισχύει και για την Κύπρο, η οποία καταλαμβάνει την 4^η θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών.

Το 2020 η εισροή των ΑΞΕ στη Ρουμανία μειώθηκε κατά 60%.

Τομείς προτεραιότητας προς τους οποίους κατευθύνονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις είναι η αυτοκινητοβιομηχανία και τα μέρη αυτοκινήτων, καθώς και οι υπηρεσίες κυρίως με την συμμετοχή πολυεθνικών εταιρειών (τραπεζικός τομέας, τηλεπικοινωνίες κλπ).

Η πρωτεύουσα, από μόνη της, προσελκύει το 60% των επενδύσεων. Παρά το γεγονός ότι ξένες εταιρείες έχουν τις παραγωγικές τους μονάδες στην επαρχία, η έδρα τους βρίσκεται στο Βουκουρέστι.

Η Ρουμανία άρχισε να προσελκύει επενδύσεις στις αρχές της δεκαετίας του 1990, με τις πιο σημαντικές να πραγματοποιούνται από τα μέσα του '90 και μετά.

Οι σημαντικότεροι τομείς που προσελκύουν ξένες επενδύσεις στη Ρουμανία είναι οι ακόλουθοι:

- η αυτοκινητοβιομηχανία και τα μέρη αυτοκινήτων (Renault, Daimler Benz, Ford, Siemens, Continental Alcoa, Delphi Packard, Michelin, Pirelli)
- ο τραπεζικός και ο χρηματοοικονομικός τομέας (Citibank, Societe Generale, Royal Bank of Scotland, Ing, GeneralVolksbank, Raiffeisen, Alpha Bank, Intesa, Garanti Bank, Erste Bank, Unicredit, Credit Agricole, Allianz, Vista Bank)
- ο τομέας πληροφορικής (Hewlett Packard, Intel, Microsoft, Oracle, Cisco)
- ο τομέας τηλεπικοινωνιών (Telecom, Orange, Telesystem International services, Vodafone).
- ο τομέας ξενοδοχείων (Hilton, Marriott, Howard Johnson, Sofitel, Ramada, Radisson, Accor).

¹ Προσωρινά στοιχεία

- Η βαριά βιομηχανία (Timken, Lafarge, Heidelberg, Plexus, Lufkin, Toro).
- ο τομέας των καταναλωτικών αγαθών (Procter and Gamble, Unilever, Henkel, Coca Cola, Pepsico, Parmalat, Smithfield Foods)
- ο τομέας του λιανεμπορίου (Metro, Delhaize, Dm Drogerie, Carrefour, Cora, Selgros, Auchan, Kaufland)

Πίνακας 10: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις στη Ρουμανία

	Εισροές επενδυτικών κεφαλαίων
ΕΤΗ	Σε δις. ευρώ
2016	4,517
2017	4,797
2018	5,266
2019	5,155
2020	1,921

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ρουμανίας

Πίνακας 11: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις ανά χώρα προέλευσης το 2020 (σε εκ. Ευρώ)

	Αξία Εγγεγραμμένου Κεφαλαίου (σε εκατ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συνόλου (%)
1. Ολλανδία	9.766	21,1
2. Γερμανία	5.061	10,94
3. Αυστρία	5.025	10,86
4. Κύπρος	4.714	10,19
5. Ιταλία	2.897	6,26
6. Γαλλία	2.410	5,21
7. Λουξεμβούργο	1.954	4,22
8. Ελλάδα	1.753	3,79²
9. Ισπανία	1.771	3,83 ³
10. Ελβετία	1.503	3,25
11. Ουγγαρία	1.386	2,99
12. ΗΒ	1.048	2,27
13. Τσεχία	1.221	2,64
14. ΗΠΑ	796	1,72
15. Βέλγιο	728	1,57

Πηγή: Μητρώο Εμπορικών Εταιριών Ρουμανίας, Φεβρουάριος 2021

² Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Ρουμανίας κατατάσσουν την Ελλάδα σε χαμηλότερη θέση (βλ. οικείο κεφάλαιο ελληνικών επενδύσεων), καθώς χρησιμοποιούν διαφορετικό τρόπο υπολογισμού.

³ Η διαφορά αυτή στην κατάταξη μεταξύ Ελλάδας και Ισπανίας προκύπτει από τη μετατροπή των επενδύσεων από δολάρια (όπου γίνεται η αρχική καταγραφή) σε ευρώ. Σε δολάρια, οι ελληνικές επενδύσεις παρουσιάζονται υψηλότερες των ισπανικών εξ ου και κατατάσσονται σε υψηλότερη θέση.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

2.1. ΦΠΑ

Ο συντελεστής ΦΠΑ είναι 19%, ενώ υπάρχει και μειωμένος συντελεστής στο 9% και στο 5%, ο οποίος επιβάλλεται στα παρακάτω κατηγορίες :

Συντελεστής 9%

- προμήθεια φαρμάκων για ανθρώπινη και κτηνιατρική χρήση
- προμήθεια τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων μη αλκοολούχων ποτών, για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τα ζώα
- σπόροι, φυτά και άλλα συστατικά που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή τροφίμων
- προϊόντα που χρησιμοποιούνται για να συμπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα τρόφιμα
- παροχή νερού άρδευσης που χρησιμοποιείται στη γεωργία
- προμήθεια λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία
- σπόροι και άλλα γεωργικά προϊόντα που προορίζονται για σπορά ή φύτευση
- υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης.

Συντελεστής 5%

- παροχή σχολικών εγχειριδίων, βιβλίων, εφημερίδων και ορισμένων περιοδικών,
- διαμονή, εστιατόρια και υπηρεσίες τροφοδοσίας
- υπηρεσίες που συνίστανται στην παροχή πρόσβασης σε πάρκα ψυχαγωγίας και σε πάρκα αναψυχής
- υπηρεσίες μεταφοράς για τουριστικούς ή ψυχαγωγικούς σκοπούς, όπως: μεταφορά επιβατών με τρένα vintage ατμού ή οχήματα για τουρισμό ή αναψυχή · μεταφορά τελεφερίκ επιβατών κ.ά.
- προμήθεια προϊόντων υψηλής ποιότητας τροφίμων, δηλαδή προϊόντων που προέρχονται από ορεινές περιοχές, βιολογικά και παραδοσιακά προϊόντα, πιστοποιημένα από το Ρ/Υπουργείο Γεωργίας.

2.2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο εταιρικός φόρος εισοδήματος (Corporate Income Tax/CIT) ανέρχεται στο 16% (σημ.από τους χαμηλότερους στην Ευρώπη).

Παράλληλα από 1.1.2018 η φορολογία εισοδήματος επι των φυσικών προσώπων βρίσκεται στο 10%, ενώ για τα κέντρα διασκέδασης η φορολογία είναι 5% επί του κύκλου εργασιών.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι τα γραφεία αντιπροσωπειών ξένων επιχειρήσεων υπόκεινται σε σταθερό φόρο ύψους 18.000 RON (περίπου 3.700 Ευρώ) για κάθε ετήσια οικονομική χρήση.

Όλες οι επιχειρήσεις, για όλες τις δραστηριότητες και μορφές τους, υπόκεινται σύμφωνα με το ρουμανικό δίκαιο, στο ίδιο φορολογικό καθεστώς, ως προς την πληρωμή του φόρου, Αναλυτικότερα, επιβαρύνονται με φόρο τα κέρδη:

- των νομικών προσώπων ρουμανικού δικαίου και οι εταιρείες, που έχουν την έδρα τους στην Ρουμανία και δημιουργήθηκαν σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν είτε στην Ρουμανία είτε στο εξωτερικό.
- των ξένων νομικών προσώπων, τα οποία διαθέτουν στην Ρουμανία μία σταθερή έδρα, για τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν από αυτή την εταιρεία στη Ρουμανία.
- των ξένων νομικών προσώπων και των φυσικών προσώπων, που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι Ρουμανίας, αλλά ασκούν στην Ρουμανία δραστηριότητες, στο πλαίσιο μιας συνεργασίας με ένα άλλο νομικό πρόσωπο και για τα κέρδη που εισπράχθηκαν.
- των ξένων νομικών προσώπων για τα έσοδα από τα ακίνητα τα οποία βρίσκονται στην Ρουμανία και τα κέρδη που προέρχονται από παραχωρήσεις μετοχών ρουμανικών εταιρειών.

Οι δαπάνες αφαιρούνται από την φορολογία, εάν και μόνο τα έξοδα αυτά είναι συνδεδεμένα με την απόκτηση φορολογητέων εσόδων.

Οι ακόλουθες κατηγορίες δεν υπόκεινται σε φορολόγηση:

- Έσοδα από μερίσματα υπεράκτιας εταιρείας (με έδρα σε τρίτη χώρα, εκτός ΕΕ, με την οποία η Ρουμανία έχει υπογράψει συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας), που εισπράχθηκαν από ρουμανική εταιρεία.
- Έσοδα, τα οποία αποκτήθηκαν από ρουμανική εταιρεία από την πώληση ή μεταβίβαση μετοχών άλλης ρουμανικής εταιρείας, η οποία βρίσκεται σε μία χώρα με την οποία η Ρουμανία έχει υπογράψει συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας.
- Κατασκευές: μέθοδος γραμμικής απόσβεσης.
- Τεχνολογικός εξοπλισμός (μηχανήματα, εργαλεία, ηλεκτρονικοί υπολογιστές: δυνατότητα επιλογής της γραμμικής απόσβεσης και της επιταχυνόμενης απόσβεσης).
- Τα ελλείμματα που κατεγράφησαν από το 2009 και εφεξής μπορούν να μεταφερθούν στα επόμενα 7 έτη.

Οι εταιρείες έχουν την δυνατότητα να πληρώνουν την φορολογία επί των κερδών σε τριμηνιαίες δόσεις. Ο τελικός υπολογισμός γίνεται ανά έτος, ενώ στο τέλος γίνεται σύγκριση με τις τριμηνιαίες καταβολές του φόρου.

Η φορολογία των μικρών επιχειρήσεων υπέστη νέες τροποποιήσεις στις αρχές του 2018 και πλέον εντάσσονται υποχρεωτικά σε αυτή την κατηγορία όλες οι επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών για το 2018 δεν ξεπέρασε το 1.000.000 ευρώ (4.663.900 Ron). Εξαιρέση αποτελούν οι επιχειρήσεις των οποίων το εταιρικό κεφάλαιο ξεπερνάει τα 45.000 Λέι (περίπου 10.000 ευρώ) οι οποίες μπορούν να επιλέξουν την ένταξή τους στο σύστημα φορολόγησης των κερδών.

Οι μικρές επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον 1 εργαζόμενο υπόκεινται σε φορολογία 1% επί του κύκλου εργασιών τους ενώ όσες δεν έχουν εργαζόμενους συνεχίζουν να φορολογούνται με 3% επί του κύκλου εργασιών.

2.3. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, επιτρέπεται στις ξένες επιχειρήσεις να συμμετέχουν σε κρατικές προμήθειες. Η ρουμανική κυβέρνηση υιοθέτησε σχετικό διάταγμα, με τον χαρακτήρα του επείγοντος (υπ' αριθμ. 34/2006 έκτακτο κυβερνητικό διάταγμα), προκειμένου να

εναρμονισθεί με την κοινοτική νομοθεσία. Το διάταγμα αυτό, εν συνεχεία, τροποποιήθηκε πολλές φορές, ενώ σε πρόσφατη τροποποίησή του, τέθηκαν πιο σύντομες προθεσμίες διαμαρτυρίας και προσφυγής στο πλαίσιο της διαδικασίας διαγωνισμού για κρατικές προμήθειες. Παράλληλα, η κυβέρνηση διαθέτει ηλεκτρονικό σύστημα κρατικών προμηθειών, με σκοπό την διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών.

Με κυβερνητική απόφαση του Μαρτίου 2010, οι δημόσιες υπηρεσίες υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό σύστημα κρατικών προμηθειών σε ποσοστό 40% του συνόλου, αποφεύγοντας τις απ' ευθείας αναθέσεις.

Υπάρχουν δύο κοινοτικές οδηγίες για τις κρατικές προμήθειες, με τις οποίες έχει εναρμονιστεί η ρουμανική νομοθεσία:

- οδηγία 2004/18, η οποία αφορά δημόσια έργα, υπηρεσίες και προμήθειες συμβολαίων
- οδηγία 2004/17, η οποία αφορά στις διαδικασίες σχετικά με τους τομείς δημόσιας ωφέλειας, όπως ύδρευσης, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομείων.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις κρατικές προμήθειες στην Ρουμανία, η σχετική ιστοσελίδα είναι: <http://www.e-licitatie.ro>

Αναλυτικότερα, η ρουμανική κυβέρνηση έχει προβεί στην δημιουργία Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων "SEAP" (Sistemul Electronic de Achizitii Publice), στο οποίο μπορούν να εγγραφούν δωρεάν οι ενδιαφερόμενες εταιρείες.

Διαχειριστής του Συστήματος είναι η Αρχή Ψηφιακής «Ατζέντας» της Ρουμανίας "AADR" (Agentia pentru Agenda Digitala a Romaniei) και η πρόσβαση γίνεται μέσω της ιστοσελίδας www.e-licitatie.ro.

Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες μπορούν να εγγραφούν στην εν λόγω υπηρεσία και να αποκτήσουν πρόσβαση στον κατάλογο των δημοσίων συμβάσεων, ακολουθώντας τα εξής 3 βήματα:

1. Ηλεκτρονική συμπλήρωση της φόρμας εγγραφής μέσω της ακόλουθης ιστοσελίδας, η οποία διαθέτει και αγγλική έκδοση:

<https://www.e-licitatie.ro/Public/Common/Static.aspx?f=SupplierRegistrationTermAndCondition>

2. Αποστολή στον Διαχειριστή του Συστήματος - Agentia pentru Agenda Digitala a Romaniei (μέσω ταχυδρομείου) των ακόλουθων **εγγράφων**:

-**αίτηση εγγραφής**, υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της εταιρείας ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της εταιρείας* (επισυνάπτουμε σχετικό έγγραφο στη ρουμανική)

-αντίγραφο **καταστατικού** της εταιρείας ή οποιουδήποτε άλλου εγγράφου από το οποίο να προκύπτει η μορφή της εταιρείας και ο νόμιμος εκπρόσωπος της, μεταφρασμένο στην ρουμανική γλώσσα και επικυρωμένο συμβολαιογραφικά

-*σε περίπτωση εκπροσώπησης από τρίτο θα πρέπει να αποσταλεί και το σχετικό πληρεξούσιο

Κατόπιν ελέγχου των ανωτέρω εγγράφων καθώς και των στοιχείων της ηλεκτρονικής εγγραφής, αποστέλλεται e-mail επιβεβαίωσης της εγγραφής.

3. Λήψη Ηλεκτρονικού Πιστοποιητικού και οδηγιών χρήσης του.

Αξίζει, δε, να σημειωθεί ότι προβλέπεται η υλοποίηση έργων ύψους 43,5 δις. ευρώ (<http://mt.ro/web14/strategia-in-transporturi/master-plan-general-transport/documente-master-plan>), βάσει του Εθνικού Σχεδίου Μεταφορών (General Transport Master Plan, σχετικό έγγραφό μας ΑΠΦ 2700/1467/2.9.2015) για την περίοδο 2015-2030.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, ο ρυθμός ανάπτυξης της ρουμανικής οικονομίας αναμένεται να παρουσιάσει επιβράδυνση, αγγίζοντας το -6% το τρέχον έτος. Προ εξάπλωσης κορωνοϊού η πρόβλεψη της ΠΤ ήταν για 3,8%. Το ΔΝΤ είναι ελάχιστα πιο αισιόδοξο στις προβλέψεις του, κάνοντας λόγο για μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της τάξεως του -5%. Αμφότεροι οι οικονομικοί οργανισμοί προβλέπουν ανάκαμψη της οικονομίας το 2021.

Τον Ιούνιο 2020, αναρτήθηκε στην διαδικτυακή πύλη της ΕΕ το κείμενο των ειδικών ανά χώρα Συστάσεων (CSR) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Το κείμενο παρέχει κατευθύνσεις οικονομικής πολιτικής σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, επανεστιασμένες πλέον στις επείγουσες προκλήσεις που η πανδημική κρίση έχει αναδείξει, και στην ανάγκη επανεκκίνησης της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ειδικότερα για τη Ρουμανία, τα ευρήματα της Έκθεσης, οι εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας της, καθώς και οι εν θέματι συστάσεις αποτυπώνονται, συνοπτικά, στα ακόλουθα σημεία:

- Αναμένεται συρρίκνωση του ΑΕΠ της τάξεως του 6% για το 2020, ενώ αρκετά ευοίωνες είναι οι προβλέψεις για το 2021, όπου ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα αγγίξει το 4,25% .
- Το έλλειμμα γενικής κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα αγγίξει το 9,25% το 2020. (σημειώνεται ότι το 2019 ανήλθε σε 4,3%, ενώ το 2108 ήταν 2,9%).
- Η επενδυτική δραστηριότητα αναμένεται να παρουσιάσει σημαντική πτώση το 2020, ενώ εκτιμάται ανάκαμψη, μερική όμως, λόγω της γενικότερης αβεβαιότητας.
- Αναφορικά με τα προβλήματα και τις δυσλειτουργίες της ρουμανικής οικονομίας, η έλλειψη προβλεψιμότητας στη λήψη αποφάσεων, η δυστοκία σε διοικητικές μεταρρυθμίσεις, στη συλλογή εσόδων και την ψηφιοποίηση καταγράφονται ως σημαντικά εμπόδια, ενώ επισημαίνεται πως η χώρα υστερεί σε δημόσιες επενδύσεις, στις υποδομές μεταφορών, στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης και στο σύστημα υγείας.
- Τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για να μειώσει το βάρος της κρίσης για τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Η οικονομική ανάκαμψη θα απαιτήσει περισσότερους δημόσιους πόρους, ειδικά στον τομέα των υπηρεσιών.
- Όσον αφορά το πρόγραμμα εγγύησης τραπεζικών δανείων για τις ΜΜΕ της κυβέρνησης, η Επιτροπή τονίζει ότι θα έχει περιορισμένο αντίκτυπο επειδή οι τράπεζες δεν δανείζουν τις μικρές επιχειρήσεις, ιδίως τις καινοτόμες ΜΜΕ.

(Πηγή: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/spring-2020-economic-forecast-deep-and-uneven-recession-uncertain-recovery_el#economic-forecast-by-country)

4. ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ανακοινώθηκε τον Μάρτιο τ.έ. το Ρ/ Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το οποίο και βασίζεται στους παρακάτω 6 Πυλώνες:

1. Πράσινη μετάβαση (Εθνικό σύστημα διαχείρισης υδάτων, Δάση και βιοποικιλότητα, Διαχείριση αποβλήτων, Σιδηροδρομικές μεταφορές και μεταφορές μετρό, Αποκατάσταση κτιρίων, Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)
2. Ψηφιακός Μετασχηματισμός (Κεντρικές Υπολογιστικές Υποδομές/Κόμβος G-Cloud και διασυνδεδεμένα ψηφιακά συστήματα, Ψηφιακή εκπαίδευση, Ευρυζωνική σύνδεση και 5G)
3. Έξυπνη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (Μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, Μεταρρύθμιση κρατικών εταιρειών, Έρευνα-Ανάπτυξη, Οδικές μεταφορές)
4. Κοινωνική και Περιφερειακή συνοχή (Ταμείο ανθεκτικότητας για την τοπική διακυβέρνηση, Ταμείο για υπανάπτυκτες και αγροτικές περιοχές, Κοινωνική υποδομή και κατοικίες για ηλικιωμένους, Velo Romania /πρόγραμμα ανάπτυξης υποδομών για ποδήλατα, Attractive Romania/ πρόγραμμα τουριστικής προώθησης της Ρουμανίας)
5. Υγεία και οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα (Αύξηση της πρόσβασης στο σύστημα υγείας, ανθεκτικότητα σε κατάσταση κρίσης/εμβολιασμοί, Ελάχιστο εισόδημα, Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, ταμείο ανθεκτικότητας της κοινωνίας των πολιτών)
6. Πολιτικές για την επόμενη γενιά/παιδιά-νέοι (Εκπαιδευμένη Ρουμανία/Εθνικό πρόγραμμα για τη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου, επιχορηγήσεις για τη νεολαία και τον αθλητισμό, εθνικό πρόγραμμα στήριξης νηπίων).

Όσον αφορά αναλυτικότερες λεπτομέρειες του προγράμματος, το σύνολο της χρηματοδότησης που αντιστοιχεί στη Ρουμανία ανέρχεται στα 29,2 δισ.Ευρώ (50% δάνεια, 50% επιδοτήσεις). Από ρουμανικής πλευράς θα ζητηθεί η αύξηση του ποσού στα 41 δισ.Ευρώ εκ των οποίων τα 9 δισ.Ευρώ θα αφορούν έργα υποδομής σε οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες. Όσον αφορά στα τομεακά ποσοστά, η χρηματοδότηση θα κατευθυνθεί κατά 28% στα ανωτέρω έργα υποδομής, κατά 28% στο περιβάλλον, κατά 10,5% στην εκπαίδευση και κατά 9% στην υγεία.

Παράλληλα και όσον αφορά αναλυτικότερα στους τομείς :

- περίπου 3 δισ. Ευρώ θα κατευθυνθούν σε υπηρεσίες υγείας, αναπτύσσοντας το δίκτυο νοσοκομείων, δημιουργώντας ολοκληρωμένα ιατρικά κέντρα σε ευάλωτες αγροτικές και αστικές περιοχές και εξοπλίζοντας τα με εξοπλισμό, πρακτικές με εγκαταστάσεις ελέγχου, έγκαιρη διάγνωση και παρακολούθηση χρόνιων ασθενών .
- στην ανάπτυξη του δικτύου αυτοκινητοδρόμων, παράλληλα με την προώθηση λιγότερο ρυπογόνων μεταφορών, 4,5 δισ. Ευρώ.
- στο εκπαιδευτικό σύστημα /πρόγραμμα "Εκπαιδευμένη Ρουμανία" προβλέπεται χρηματοδότηση περίπου 4 δισ. Ευρώ.
- στην ψηφιοποίηση η εστίαση θα δοθεί σε δύο στοιχεία, στην κατάρτιση των ψηφιακών δεξιοτήτων και στην παροχή ψηφιακών εκπαιδευτικών πόρων, με χρηματοδότηση περίπου στα 780 εκ. ευρώ
- για την πράσινη μετάβαση: 1,3 δισ. Ευρώ διατίθενται για τη διαφοροποίηση και τον πολλαπλασιασμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, 1,5 δισ. Ευρώ για μαζική αναδάσωση,
- 4 δισ. Ευρώ κατά της ξηρασίας και της άρδευσης, 5 δισ. Ευρώ για την προώθηση βιώσιμων μεταφορών μέσω της ανάπτυξης της σιδηροδρομικής υποδομής
- για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, θα διατεθούν 2,2 δισ. Ευρώ για τη θερμική αποκατάσταση πολυκατοικιών και την ενοποίηση κτιρίων σε περίπτωση σεισμού, και επενδύσεις για να επιτραπεί η πρόσβαση σε πόσιμο νερό και αποχέτευση.

- Η οριστική απόφαση από πλευράς ΕΕ για την έγκριση του προγράμματος αναμένεται να παρθεί στο Συμβούλιο ECOFIN του Ιουλίου τ.ε.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Η Ρουμανία είναι μέλος του ΝΑΤΟ και πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το 27ο) από 1.1.2007. Δεν συμμετέχει στην Ζώνη του Ευρώ, ούτε στον χώρο Schengen. Για την ένταξη στην Ευρωζώνη δεν πληροί όλα τα κριτήρια (έχει υπερβολικό έλλειμμα), αλλά ούτως ή άλλως δεν ήταν στις άμεσες επιδιώξεις της. Αντιθέτως, επιδιώκει σταθερά την ένταξή της στο χώρο Schengen.

Η Ρουμανία λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη και τεχνική βοήθεια από Διεθνείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς (IFIs), ήτοι από την Παγκόσμια Τράπεζα (WB), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank-EIB) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development-EBRD).

Με την ολοκλήρωση των τριών διετών προγραμμάτων σταθεροποίησης της οικονομίας με τους Διεθνείς Δανειστές (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Παγκόσμια Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης), τα οποία υπεγράφησαν μετά το 2009, η Ρουμανία βελτίωσε τα μακροοικονομικά της μεγέθη. Πλέον, οι αποστολές των εκπροσώπων των διεθνών οικονομικών οργανισμών στη χώρα έχουν κατά βάση συμβουλευτικό χαρακτήρα. Ειδικότερα οι αποστολές του ΔΝΤ πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ελέγχου των μακροοικονομικών δεδομένων της χώρας και του σχεδίου προϋπολογισμού και δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, αφού το πρόγραμμα της σχετικής δανειακής σύμβασης έληξε τον Σεπτέμβριο του 2015.

Παγκόσμια Τράπεζα.

Στις 11.01.2016, η ρουμανική κυβέρνηση και η Παγκόσμια Τράπεζα υπέγραψαν μνημόνιο κατανόησης (Memorandum of Understanding), για την παροχή περαιτέρω τεχνικής βοήθειας, προς ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης μέχρι το 2023, με στόχο την στήριξη των διαρθρωτικών αλλαγών και τον εκσυγχρονισμό αυτής.

Το εν λόγω μνημόνιο κατανόησης αποτελεί το δεύτερο κατά σειρά και περιλαμβάνει προγράμματα που αφορούν την μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, της εκπαίδευσης καθώς και του συστήματος υγείας. Περαιτέρω βοήθεια θα δοθεί στην ρουμανική κυβέρνηση για την μεταρρύθμιση και την ορθή χρήση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών κονδυλίων καθώς και για την επίτευξη των στόχων ως προς την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και την άνοδο του βιοτικού επιπέδου.

Η Παγκόσμια Τράπεζα, από το 1991 που άνοιξε γραφεία της Αντιπροσωπείας της ως σήμερα, έχει χρηματοδοτήσει στην χώρα αναπτυξιακά προγράμματα ύψους άνω των 14 δισ. δολ (δάνεια και εγγυημένες επιδοτήσεις) σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Το 2020 το ύψος της χρηματοδότησης ανήλθε σε 557 εκατ.δολ.

Σημειώνεται ότι πρόσφατα ανακοινώθηκαν δύο ακόμα συμφωνίες χρηματοδότησης με την

Τράπεζα που αφορούν: α) σε παροχή συνδρομής ύψους 100 εκατ.ευρώ για προγράμματα αναβάθμισης της ασφάλειας σχολικών κτηρίων και β) σε χρηματοδότηση ύψους 150 εκατ.ευρώ για τη δημιουργία δύο ιατρικών κέντρων, στο Περιφερειακό Νοσοκομείο Targu-Mures και στο Νοσοκομείο Παίδων Grigore Alexandrescu στο Βουκουρέστι.

'International Finance Corporation' - IFC

Το IFC , μέλος του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, είναι ένας οργανισμός, ο οποίος ενδιαφέρεται για τον ιδιωτικό τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Το IFC μπορεί να χρηματοδοτήσει επιχειρηματικά σχέδια, το συνολικό ποσό των οποίων ξεπερνάει εκείνο που μπορούν να χορηγήσουν οι κλασικές τράπεζες. Οι προϋποθέσεις χορήγησης δανείου είναι παρόμοιες με αυτές της αγοράς, αλλά συμπεριλαμβάνονται και ρήτρες καλής χρήσης των κεφαλαίων. Το 2020 παρείχε χρηματοδότηση ύψους 16 εκατ.δολ. στις πληγείσες από την πανδημική κρίση μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη Ρουμανία, μέσω της BT Mic, θυγατρικής της Banca Transilvania.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων - EIB

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μέτοχοι της οποίας είναι τα κράτη μέλη της ΕΕ, των οποίων τα συμφέροντα εκπροσωπεί, χορηγεί δάνεια στους ξένους επενδυτές, που επιθυμούν να επενδύσουν στην Ρουμανία. Το 2020 ανακοινώθηκαν από την EIB και άρχισαν να υλοποιούνται συμφωνίες χρηματοδότησης έργων σε τομείς προτεραιότητας στη Ρουμανία, όπως οι υποδομές, η εκπαίδευση, η ενεργειακή ασφάλεια και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συνολικού ύψους 809 εκατ.ευρώ.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη - EBRD

Η EBRD δημιουργήθηκε το 1991 και μέλη της είναι 60 κράτη, η Ε.Ε. καθώς και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Το ενδιαφέρον της στρέφεται στη χρηματοδότηση έργων υποδομών και στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, μέσω δανείων, αλλά και μέσω της συμμετοχής της σε εταιρείες στις πρώην ανατολικές χώρες.

Ειδικότερα στην Ρουμανία, την EBRD ενδιαφέρει κυρίως:

- η σταθερότητα και η ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα
- η ενίσχυση των υποδομών
- η αναδιοργάνωση του τομέα ενέργειας
- η ενδυνάμωση των επενδύσεων στην παραγωγική οικονομία

Ως σήμερα, η EBRD έχει παράσχει στη Ρουμανία χρηματοδότηση συνολικού ύψους 8,87 δισ.ευρώ, προς υλοποίηση 462 συμφωνιών.

Συνοψίζοντας, οι διεθνείς οργανισμοί στους οποίους η Ρουμανία είναι μέλος είναι οι ακόλουθοι: NATO, BIS, BSEC, EE, EAPC, EBRD, ECB, EIB, ESA , FAO, G-9, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA , IFAD, IFRC, IHD, ILD, IMF, IMO , IMSO, OIF, INTERPOL, IOC, IOM , IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA, MIGA, MONUSCO, OIF, OPC , NSG, VCOIF, OPCW, OSCE, PCA, SELEC, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIL, UNINDO, UPU, WCO, WFTU, WIPO, WTO.

B. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

1. ΔΙΜΕΡΕΣ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το διμερές θεσμικό οικονομικό πλαίσιο καλύπτει ευρύτατο φάσμα τομέων συνεργασίας. Οι κυριότερες από τις διμερείς συμφωνίες οικονομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος –Ρουμανίας είναι οι κάτωθι:

- Σύμβαση για την Αποφυγή Διπλής Φορολογίας σχετικά με τους Φόρους Εισοδήματος και Κεφαλαίου. (Ισχύει από 7.4.1995).
- Συμφωνία Απαλλαγής Διπλής Φορολογίας εξ Αεροπορικών Κερδών (Ισχύει από 17.6.1967).
- Συμφωνία Απαλλαγής Διπλής Φορολογίας Ναυτιλίας, Αεροπορικών Κερδών (Ισχύει από 17.6.1967).
- Συμφωνία για την Προώθηση και την Αμοιβαία Προστασία των Επενδύσεων (Ισχύει από 12.6.1998)
- Συμφωνία για συνεργασία στον τομέα του τουρισμού (Ισχύει από 21.05.1994).
- Συμφωνία περί Τακτικών Εμπορικών Αεροπορικών Μεταφορών (Ισχύει από 2.9.1966).
- Συμφωνία μεταξύ των κυβερνήσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρουμανίας για Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων (Ισχύει από 1.12.2000).
- Συμφωνία Συνεργασίας στον τομέα Ενέργειας (Ισχύει από 9.9.2009).
- Συμφωνία περί τηλεπικοινωνιών (Ισχύει από 6.7.1967)
- Ναυτιλιακή Συμφωνία (Ισχύει από 6.7.1967)
- Μνημόνιο συνεργασίας στον Αγροτικό τομέα υπεγράφη από ΥΠΕΕ δύο χωρών σε πλαίσιο επισήμου επισκέψεως κ. Π.τ.Δ. στη Ρουμανία (28-29.6.2011) και έχει τεθεί σε ισχύ από τον Ιούνιο του 2014. Προωθείται συνεργασία ΕΘΙΑΓΕ με ομόλογό του ρουμανικό φορέα και μεικτές επιχειρήσεις σε τομέα βιοκαλλιεργειών.

2. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

2.1. ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΓΑΘΩΝ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., για την εξέλιξη του ελληνικού εμπορικού ισοζυγίου το 2020, η συνολική αξία των εισαγωγών ανήλθε στο ποσό των 48,6 δισ. Ευρώ έναντι 55,8 δισ. Ευρώ κατά το 2019, παρουσιάζοντας μείωση κατά 12,9%, ενώ η συνολική αξία των εξαγωγών ανήλθε στο ποσό των 30,7 δισ. Ευρώ έναντι 33,8 δισ. Ευρώ κατά το 2019, παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,3%. Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά το 2020 ανήλθε σε 17,9 δισ. Ευρώ έναντι 22 δισ. Ευρώ το 2019, παρουσιάζοντας μείωση κατά 18,5%.

Παράλληλα και μετά την επεξεργασία των ανωτέρω στοιχείων ανά χώρα, προκύπτει ότι η Ρουμανία αποτελεί τον 16^ο κυριότερο εμπορικό εταίρο της χώρας μας, καθώς ο όγκος του διμερούς εμπορίου ανήλθε στα 1,8 δισ.Ευρώ (μείωση έναντι του 2019 κατά 5,5%), με τις εξαγωγές να ανέρχονται στα 1,1 δισ.Ευρώ (αύξηση έναντι του 2019 κατά 7,2%) και τις εισαγωγές να ανέρχονται στα 0,7 δισ.Ευρώ (μείωση έναντι του 2019 κατά 21,2%).

Αναλυτικότερα και όσον αφορά στους 20 κυριότερους εμπορικούς εταίρους της Ελλάδας για το 2020 αυτοί είναι :

Πίνακας 12 Κυριότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας 2020*4, Αξίες σε Ευρώ

A/A	ΧΩΡΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΕΞΑΓΩΓΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΜΠ.ΙΣΟΖ.
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	6,030,706,806	2,394,718,580	8,425,425,386
2	ΙΤΑΛΙΑ	4,397,595,685	3,255,878,498	7,653,474,183
3	ΚΙΝΑ	3,742,875,509	853,768,976	4,596,644,485
4	ΓΑΛΛΙΑ	2,147,700,815	1,785,671,365	3,933,372,180
5	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	3,087,064,105	698,049,025	3,785,113,130
6	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1,724,533,597	1,535,398,734	3,259,932,331
7	ΡΩΣΙΑ	2,920,752,698	161,164,107	3,081,916,805
8	ΤΟΥΡΚΙΑ	1,551,210,063	1,338,209,427	2,889,419,490
9	ΙΣΠΑΝΙΑ	1,690,084,998	1,138,474,231	2,828,559,229
10	ΚΥΠΡΟΣ	358,772,134	1,979,987,169	2,338,759,303
11	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1,033,193,910	1,179,312,489	2,212,506,399
12	Η Π Α	975,396,296	1,136,769,540	2,112,165,836
13	ΙΡΑΚ	1,999,249,040	60,653,792	2,059,902,832
14	ΒΕΛΓΙΟ	1,641,900,532	391,504,862	2,033,405,394
15	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1,751,214,492	100,875,514	1,852,090,006
16	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	668,429,882	1,117,741,011	1,786,170,893
17	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	1,573,404,930	9,021,518	1,582,426,448
18	ΠΟΛΩΝΙΑ	893,869,482	577,716,361	1,471,585,843
19	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	612,524,120	497,014,244	1,109,538,364
20	ΑΥΣΤΡΙΑ	577,127,094	349,934,668	927,061,762

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020 προσωρινά στοιχεία

Σημειώνεται παράλληλα ότι όσον αφορά στις εξαγωγές η Ρουμανία είναι ο 10ος κυριότερος προορισμός, ενώ όσον αφορά στις εισαγωγές η Ρουμανία είναι η 18η κυριότερη χώρα προέλευσης ενώ όσον αφορά στα αναλυτικότερα στοιχεία ως προς το διμερές εμπόριο, σημειώνονται τα εξής :

2.1.1. Διμερές εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Ρουμανίας

Όσον αφορά στο συνολικό διμερές εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας - Ρουμανίας τα τελευταία τέσσερα χρόνια παρουσίασε την ακόλουθη εικόνα:

⁴ Προσωρινά στοιχεία

Πίνακας 13. Διμερές εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Ρουμανίας

Αξίες σε Ευρώ	2017	2018	2019	2020*
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑ	875.040.539	969.537.567	1.040.425.928	1.117.741.011
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΡΟΥΜΑΝΙΑ	901.005.659	978.299.645	830.996.040	668.429.882
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	1.776.046.198	1.947.837.212	1.871.421.968	1.786.170.893
ΈΛΛΕΙΜΜΑ / ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ	-25.965.120	-8.762.078	209.429.888	449.311.129

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020, *προσωρινά στοιχεία

2.1.2. Ελληνικές εξαγωγές προς την Ρουμανία

Οι εξαγωγές αγαθών της Ελλάδας βαίνουν συνεχώς αυξανόμενες κατά την προηγούμενη τετραετία καθώς το 2017 έφθασαν στα 875 εκ.Ευρώ, το 2018 στα 970 εκ.Ευρώ, το 2019 στο 1 δισ. Ευρώ και το 2020 στο 1,1 δισ.Ευρώ.

Όσον αφορά στα κυριότερα εξαγόμενα προς την Ρουμανία ελληνικά προϊόντα κατά το 2020* αυτά ήταν :

Πίνακας 14. Κυριότερα εξαγόμενα προς Ρουμανία ελληνικά προϊόντα (CN4)

A/A	CN4	Περιγραφή	2019	2020*	Αύξηση/ Μείωση
			Αξία Ευρώ	Αξία Ευρώ	%
1	9503'	Παιχνίδια για παιδιά	86,663,370	93,646,796	8
2	7213'	Χοντρόσυρμα από σίδηρο	73,479,731	83,939,277	14
3	7408'	Σύρματα από χαλκό	51,377,205	50,505,453	-2
4	0805'	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά	41,893,685	47,960,005	14
5	7214'	Ράβδοι από σίδηρο	31,534,952	42,301,328	34
6	8471'	Μηχανές επεξεργασίας δεδομένων, αυτόματες, και μονάδες αυτών.	28,440,884	29,964,542	5
7	2713'	Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο,	19,208,671	26,677,972	39
8	2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα	21,702,616	25,252,345	16
9	0809'	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα,	23,512,031	25,217,156	7
10	7305'	Σωλήνες από σίδηρο ή χάλυβα	144,425	23,446,745	16,135
11	0803'	Μπανάνες	24,004,785	20,190,510	-16
12	3105'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά	22,940,549	20,165,228	-12
13	3903'	Πολυμερή του στυρολίου	24,339,138	19,889,924	-18
14	7606'	Ελάσματα και ταινίες, από αργίλιο,	11,389,480	19,167,657	68
15	3402'	Οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης	17,259,142	18,209,679	6
16	3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου	19,790,616	15,555,822	-21
17	0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα,	13,651,705	15,353,384	12

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020, προσωρινά στοιχεία

Όπως παρατηρείται από τα 17 κυριότερα εξαγόμενα προϊόντα με αξία άνω των 15 εκ.Ευρώ, στα 12 εξ αυτών σημειώθηκε αύξηση των εξαγωγών και στα 5 σημειώθηκε πτώση των εξαγωγών.

Σημαντικότερη άνοδος καταγράφεται στα προϊόντα : Σωλήνες από σίδηρο (+16.135%), Ελάσματα-Ταινίες Αλουμινίου (+68%), Οπτάνθρακας (κοκ) από πετρέλαιο (+39%), Ράβδοι από σίδηρο (+34%) και Εσπεριδοειδή (+14%).

Σημαντικότερη πτώση καταγράφεται στα προϊόντα : Πολυμερή του αιθυλενίου (-21%), Πολυμερή του στυρολίου (-18%), Μπανάνες (-16%) και Λιπάσματα (-12%).

Ελληνικές εξαγωγές Αγροδιατροφικών προϊόντων προς την Ρουμανία

Όσον αφορά στο σύνολο των εξαγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων προς Ρουμανία και μετά από επεξεργασία των σχετικών στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι το 2020 ανήλθαν σε αξία στα 267,7 εκ.Ευρώ **σημειώνοντας αύξηση κατά 10% έναντι του 2019** (όπου και είχαν φθάσει σε αξία στα 243,3 εκ.Ευρώ). Σημειώνεται επιπλέον ότι το σύνολο της αξίας εξαγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων αντιπροσωπεύει ποσοστό περίπου στο 24% της συνολικής αξίας ελληνικών εξαγωγών προς την Ρουμανία.

Όπως προκύπτει από την επεξεργασία των στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., τα κυριότερα εξαγόμενα αγροδιατροφικά προϊόντα (αξία εξαγωγών 2020 άνω των 2,5 εκ.Ευρώ) στη Ρουμανία είναι :

Πίνακας 15. Κυριότερα εξαγόμενα Αγροδιατροφικά προϊόντα προς Ρουμανία (CN4)

A/A	CN4	Περιγραφή	2019	2020*	Αύξηση/Μείωση %
1	0805'	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά	41,893,685	47,960,005	14
2	2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα	21,702,616	25,252,345	16
3	0809'	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα,	23,512,031	25,217,156	7
4	0803'	Μπανάνες,	24,004,785	20,190,510	-16
5	0810'	Φράουλες, σμέουρα, βατόμουρα,	13,651,705	15,353,384	12
6	0302'	Ψάρια, βρώσιμα, νωπά	9,653,606	12,199,685	26
7	1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας,	7,915,477	7,413,414	-6
8	0406'	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	3,618,410	6,312,373	74
9	0807'	Πεπόνια, καρπούζια,	3,010,045	6,196,336	106
10	2106'	Παρασκευάσματα διατροφής	4,374,450	5,020,922	15
11	0806'	Σταφύλια, νωπά ή ξερά	4,691,785	4,991,603	6
12	1901'	Εκχυλίσματα βύνης,	4,657,973	4,774,536	3
13	0707'	Αγγούρια και αγγουράκια,	4,265,767	4,762,989	12
14	2009'	Χυμοί φρούτων,	4,148,797	4,389,958	6

15	0701'	Πατάτες, νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη	7,219,860	4,089,669	-43
16	2008'	Καρποί και φρούτα παρασκευασμένα ή διατηρημένα,	2,723,687	3,909,012	44
17	1902'	Ζυμαρικά	2,242,858	3,833,513	71
18	0710'	Λαχανικά, άβραστα ή βρασμένα κατεψυγμένα	4,331,275	3,629,859	-16
19	1511'	Φοινικέλαιο	3,232,835	3,600,884	11
20	0405'	Βούτυρο,	2,692,676	3,461,235	29
21	0602'	Φυτά ζωντανά	2,703,872	3,426,585	27
22	2203'	Μπίρα από βύνη	501,494	3,342,560	567
23	1509'	Ελαιόλαδο	2,481,547	2,627,178	6

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Αξίες σε Ευρώ, Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020 προσωρινά στοιχεία

Όπως παρατηρείται και όσον αφορά στις σημαντικότερες αυξήσεις εξαγωγών 2020/2019, αυτές παρουσιάστηκαν στην **Μπίρα** (+567%), στα **Πεπόνια-Καρπούζια** (+106%), στα **Ζυμαρικά** (+71%), στις **Κονσέρβες ροδάκινου** (Κωδ.2008 +44%), στο **Βούτυρο** (+29%) και στα **Φυτά** (+27%).

2.1.3. Ελληνικές εισαγωγές από την Ρουμανία

Βαίνουν συνεχώς μειούμενες κατά την προηγούμενη τριετία (λόγω σημαντικής υποχώρησης αξίας εισαγωγών του πρώτου εισαγόμενου προϊόντος που είναι τα Λάδια από πετρέλαιο), καθώς το 2018 έφθασαν στα 978,3 εκ.Ευρώ, το 2019 στα 850,2 εκ.Ευρώ και το 2020 στα 668,4 εκ.Ευρώ.

Όσον αφορά στα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από την Ρουμανία κατά το 2020* αυτά ήταν :

Πίνακας 16. Κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα από την Ρουμανία (CN4)

A/A	CN4	Περιγραφή	2019 Αξία Ευρώ	2020* Αξία Ευρώ	Αύξηση/ /Μείωση %
1	2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά	184,541,214	67,491,840	-63
2	2402'	Πούρα, πουράκια και τσιγάρα,	39,866,591	33,661,894	-16
3	7208'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο	34,292,779	27,628,666	-19
4	8544'	Σύρματα και καλώδια για ηλεκτροτεχνική χρήση,	24,670,662	25,955,850	5
5	1005'	Καλαμπόκι	22,316,916	17,738,204	-21
6	0104'	Προβατοειδή και αιγοειδή,	22,485,979	16,989,792	-24

		ζωντανά			
7	8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία	13,972,774	15,725,207	13
8	2202'	Νερά, στα οποία περιλαμβάνονται και τα μεταλλικά και τα αεριούχα	16,352,486	15,174,640	-7
9	0406'	Τυριά	12,506,342	13,553,532	8
10	9028'	Μετρητές αερίων, υγρών ή ηλεκτρισμού,	13,126,192	12,892,928	-2
11	8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα	18,738,055	12,170,890	-35
12	1001'	Σιτάρι και σιμιγδάλι	15,849,035	10,696,487	-33
13	4805'	Χαρτιά και χαρτόνια, για ανακύκλωση	10,343,177	10,595,576	2
14	1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας,	10,245,470	10,594,990	3

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020 προσωρινά στοιχεία

Όπως παρατηρείται από τα 14 κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα με αξία άνω των 10 εκ.Ευρώ, στα 5 σημειώθηκε αύξηση των εισαγωγών και στα 9 σημειώθηκε πτώση των εισαγωγών.

Σημαντικότερη άνοδος καταγράφεται στα προϊόντα : Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία (+13%) ενώ σημαντικότερη πτώση καταγράφεται στα προϊόντα : Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (-63%), Επιβατικά αυτοκίνητα (-35%) και Σιτάρι και σιμιγδάλι (-33%).

Ελληνικές εισαγωγές Αγροδιατροφικών προϊόντων από την Ρουμανία :

Όσον αφορά στο σύνολο των εισαγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων από την Ρουμανία και μετά από επεξεργασία των σχετικών στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προκύπτει ότι το 2020 ανήλθαν σε αξία στα 147,8 εκ.Ευρώ σημειώνοντας μείωση κατά 16,3% έναντι του 2019 (όπου και είχαν φθάσει σε αξία στα 176,7 εκ.Ευρώ). Σημειώνεται επιπλέον ότι το σύνολο της αξίας εισαγωγών αγροδιατροφικών προϊόντων αντιπροσωπεύει ποσοστό περίπου στο 22,1% της συνολικής αξίας ελληνικών εισαγωγών από την Ρουμανία.

Όπως προκύπτει από την επεξεργασία των στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., τα κυριότερα εισαγόμενα αγροδιατροφικά προϊόντα (αξία εξαγωγών 2020 άνω των 3 εκ.Ευρώ) από τη Ρουμανία είναι :

Πίνακας 16. Κυριότερα εισαγόμενα Αγροδιατροφικά προϊόντα από Ρουμανία (CN4)

			2019	2020*	Αύξηση/ /Μείωση
A/A	CN4	Περιγραφή	Αξία Ευρώ	Αξία Ευρώ	%
1	1005'	Καλαμπόκι	22,316,916	17,738,204	-21
2	0104'	Προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά	22,485,979	16,989,792	-24
3	2202'	Νερά,	16,352,486	15,174,640	-7

4	0406'	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	12,506,342	13,553,532	8
5	1001'	Σιτάρι και σιμιγδάλι	15,849,035	10,696,487	-33
6	1905'	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας,	10,245,470	10,594,990	3
7	0402'	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης	6,797,728	8,957,037	32
8	0401'	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη	8,865,474	6,736,028	-24
9	0207'	Κρέατα και παραπροϊόντα βρώσιμα σφαγίων πουλερικών	7,369,422	5,458,073	-26
10	0204'	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	4,323,693	5,061,340	17
11	1512'	Λάδια ηλιοτρόπιου, κνήκου ή βαμβακιού	6,172,316	4,578,615	-26
12	0102'	Βοοειδή ζωντανά	5,605,600	3,946,023	-30

Πηγή : ΕΛ.ΣΤΑΤ. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου, 2020* προσωρινά στοιχεία

Όπως παρατηρείται, από τα ανωτέρω 12 προϊόντα, στα 4 από αυτά προκύπτει αύξηση εισαγωγών 2020/2019, με κυριότερες αυτές στο Γάλα και κρέμα γάλακτος και στα Κρέατα Προβατοειδών-Αιγοειδών, ενώ στα υπόλοιπα 8 προϊόντα παρατηρείται μείωση, με κυριότερες αυτές στο Σιτάρι και Σιμιγδάλι, στα Ζωντανά Βοειδή, στα Κρέατα Βοειδών καθώς και Λάδια ηλιοτρόπιου.

2.1.4. Συμμετοχή εταιρειών ελληνικών συμφερόντων στο διμερές εμπόριο

Όπως προκύπτει από την ανάλυση και επεξεργασία των στοιχείων της Ρ/Στατιστικής Αρχής για το 2019 και όσον αφορά στις 100 μεγαλύτερες εταιρείες που εξαγουν/εισάγουν από Ελλάδα, προκύπτουν τα εξής :

◇ 100 κυριότερες εταιρείες που εισάγουν από την Ελλάδα (ελληνικές εξαγωγές)

Από τις 100 κυριότερες εταιρείες που εισάγουν από την Ελλάδα, οι 34 εξ αυτών είναι ελληνικών συμφερόντων εκ των οποίων αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εξής : SC JUMBO EC.R SRL/Παιχνίδια, SIDEROM STEEL SRL/Sidenor όμιλος Viohalco/προϊόντα σιδήρου, SC ICME ECAB SA/Ελληνικά Καλώδια/Όμιλος Viohalco, CHIPITA ROMANIA SRL, FABRIC A DE LAPTE BRASOV

S.A./ Όλυμπος γαλακτοκομικά, SC FRIGOGLASS ROMANIA SRL, SC ALUMIL ROM INDUSTRY SA, SC SARANTIS ROMANIA SA, SC BSB FASHION SA, SC THRACE GREINER PACKAGING SRL/Πλαστικά Θράκης, SC SUNLIGHT INDUSTRIAL SRL, SC KLEEMANN LIFT RO SRL, SC ISOMAT ROMANIA SRL, IFANTIS ROMANIA SA, SC EXALCO ROMANIA SRL, NEOKEM ROMANIA SRL κ.α.

Όσον αφορά αναλυτικότερα στοιχεία για τον κλάδο δραστηριότητας των 100 μεγαλύτερων εταιρειών :

- 20 εταιρείες από τις 100 είναι εταιρείες εισαγωγής δομικών υλικών.
- 17 εταιρείες από τις 100 είναι εταιρείες εισαγωγής αγροτικών προϊόντων.
- 7 εταιρείες από τις 100 είναι όμιλοι Super Markets, ενώ παράλληλα σημειώνεται ότι μία εξ αυτών είναι ο όμιλος Delhaize στον οποίο ανήκει και η ελληνική AB Βασιλόπουλος.

◇ 100 κυριότερες εταιρείες που εξάγουν στην Ελλάδα (ελληνικές εισαγωγές)

Από τις 100 κυριότερες εταιρείες που εξάγουν στην Ελλάδα, οι 13 εξ αυτών είναι ελληνικών συμφερόντων εκ των οποίων αναφέρονται δειγματοληπτικά οι εξής : FABRICA DE LAPTE BRASOV S.A./Όλυμπος γαλακτοκομικά, SC ICME ECAB SA/Ελληνικά Καλώδια, SC INTRAROM SA/Όμιλος INTRAKOM, SC CHIPITA ROMANIA SRL, SC FRIGOGLASS ROMANIA SRL, AUSTRIA CARD SRL/ Όμιλος INFORM-LYKOS, SC ARGO - ROM PLASTICS SA/ Όμιλος ALPLA, SC SOFA SUPPLY PRODUCTION SRL/ Όμιλος Formlab, SC KALLAS-PAPADOPOULOS ROMANIA SRL/ Εταιρεία Καλλάς-Παπαδόπουλος, Χονδρεμπόριο Τροφίμων κ' Πρώτων υλών για τρόφιμα, SC COCA-COLA HBC ROMANIA SRL/ ΌΜΙΛΟΣ 3E , κ.ά., ενώ μεγαλύτερος εξαγωγέας είναι η πετρελαϊκή εταιρεία KAZMUNAYGAS TRADING A.G, θυγατρική της ROMPETROL (σημειώνεται ότι όπως προαναφέρθηκε τα Πετρελαιοειδή είναι και το 1^ο εισαγόμενο προϊόν από την Ρουμανία).

Εάν τα παραπάνω στοιχεία συνδυασθούν με τα στοιχεία αξίας εξαγωγών/εισαγωγών προς/από την Ρουμανία, εκτιμάται ότι περίπου 30% της αξίας των ελληνικών εξαγωγών οφείλεται σε εταιρείες ελληνικών συμφερόντων στη Ρουμανία, ενώ περίπου 15% της αξίας των ελληνικών εισαγωγών οφείλεται επίσης σε εταιρείες ελληνικών συμφερόντων στη Ρουμανία.

2.2. ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2019, προκύπτει ότι **όπως και το εμπορικό ισοζύγιο έτσι και αυτό των Υπηρεσιών παρουσιάζει πλεόνασμα υπέρ της χώρας μας, που για το 2019 έφθασε στα περίπου 470 εκ.Ευρώ.**

Παράλληλα η συνολική αξία του Ισοζυγίου Υπηρεσιών με την Ρουμανία, αντιπροσωπεύει ποσοστό 2,2% της αξίας του συνολικού ελληνικού ισοζυγίου υπηρεσιών.

Αναλυτικότερα:

Πίνακας 17. Ισοζύγιο Υπηρεσιών

	Αξία σε εκ.Ευρώ	2019		Ποσοστό %
		ΣΥΝΟΛΟ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	στο Σύνολο
I.B	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (I.B.1- I.B.2)	21,115.8	469.6	2.2
I.B.1	Εισπράξεις	40,162.6	628.0	1.6

	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ			
	Ταξιδιωτικός	18,178.8	488.1	2.7
	Θαλάσσιες μεταφορές	14,733.3	45.7	0.3
	Λοιπές μεταφορές	2,569.8	22.4	0.9
	Λοιπές Υπηρεσίες	4,680.7	71.8	1.5
	(Ι.Τ., Χρηματοοικονομικές, Ασφαλιστικές, Αναψυχής κλπ)			
I.B.2	Πληρωμές	19,046.8	158.4	0.8
	ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ			
	Θαλάσσιες μεταφορές	7,622.9	3.1	0.0
	Λοιπές μεταφορές	3,754.5	57.0	1.5
	Ταξιδιωτικός	2,743.8	41.1	1.5
	Λοιπές Υπηρεσίες	4,925.4	57.2	1.2
	(Ι.Τ., Χρηματοοικονομικές, Ασφαλιστικές, Αναψυχής κλπ)			

Πηγή : Τ.Τ.Ε. , Επεξεργασία Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου

Όπως παρατηρείται για το 2019, **σημαντικότερος κλάδος υπηρεσιών όσον αφορά στις εισπράξεις είναι ο ταξιδιωτικός** με συνολικές εισπράξεις 488 εκ.Ευρώ ή ποσοστό 78% του συνόλου, ενώ **όσον αφορά στις πληρωμές είναι οι μεταφορές (θαλάσσιες και λοιπές)** με συνολικές πληρωμές 58,1 εκ.Ευρώ ή ποσοστό 38% του συνόλου.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα πρόσφατα στοιχεία της Τ.τ.Ε. για το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου του 2020, οι συνολικές ταξιδιωτικές εισπράξεις ανέρχονται στα 3.660,1 εκ.Ευρώ εκ των οποίων αυτές από Ρουμανία ανέρχονται στα 72,3 εκ.Ευρώ (ποσοστό 2%).

2.3. ΞΕΝΕΣ ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο της Τ.τ.Ε. και σύμφωνα με το Πλαίσιο για τις Σχέσεις Άμεσων Επενδύσεων του ΟΟΣΑ (Framework for Direct Investment Relationships – FDIR), τα αποθέματα άμεσων επενδύσεων περιλαμβάνουν το σύνολο των τοποθετήσεων (εισφορές στο μετοχικό κεφάλαιο, επανεπενδυθέντα κέρδη, καταθέσεις, δάνεια, χρεόγραφα, εμπορικές πιστώσεις και λοιπά χρεωστικά μέσα) που αφήνει ένας άμεσος επενδυτής, σε δεδομένη χρονική στιγμή, στη διάθεση της επιχείρησης με την οποία συνδέεται με σχέση άμεσης επένδυσης, ενώ στα αποθέματα άμεσων επενδύσεων περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις σε ακίνητα.

Όσον αφορά στις Ελληνικές Ξένες Άμεσες Επενδύσεις/Αποθέματα στο εξωτερικό, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τ.τ.Ε., προκύπτει ότι **η Ρουμανία, βρίσκεται 5^η θέση του σχετικού καταλόγου με ύψος επενδύσεων το 2019 που έφθασε στα 1,2 δισ.Ευρώ και ποσοστό στο σύνολο 7,3%.**

Αναλυτικότερα :

Πίνακας 17. Α.Ξ.Ε. Ελλάδας στο εξωτερικό

Άμεσες Επενδύσεις κατοίκων στο εξωτερικό ανά χώρα υποδοχής / ποσά σε εκ.Ευρώ					
<i>Συνολικά κεφάλαια (in terms of stocks)</i>					
<i>τέλος έτους αναφοράς</i>					2019
<i>Χώρες Υποδοχής</i>	2005	2010	2015	2019	Ποσοστό
ΣΥΝΟΛΟ	11,359.7	32,083.8	22,428.8	17,122.9	%
Κύπρος	3,551.7	8,886.4	4,992.7	4,625.8	27.0
ΗΠΑ	1,048.7	2,109.9	1,969.2	3,172.3	18.5
Χόνγκ-Κόνγκ	99.7	492.3	1,175.7	1,929.1	11.3
Ολλανδία	143.9	2,455.9	1,962.9	1,578.6	9.2
Ρουμανία	2,002.8	3,795.2	2,598.4	1,248.6	7.3
Βουλγαρία	721.5	2,102.8	1,622.5	1,091.8	6.4
Ιταλία	94.6	99.3	490.3	506.7	3.0
Γερμανία	333.9	396.6	170.8	333.3	1.9
Τουρκία	55.9	4,539.6	3,297.1	235.3	1.4
ΠΓΔΜ	272.7	384.6	383.8	228.8	1.3
Αλβανία	284.5	412.0	931.7	221.4	1.3
Αυστρία	241.8	329.5	632.4	216.5	1.3
Σερβία	659.2	2,126.4	902.4	188.0	1.1
Ισπανία	135.6	193.5	108.6	72.8	0.4
Ηνωμένο Βασίλειο	92.3	-373.0	-1,421.7	42.9	0.3
Λουξεμβούργο	622.0	150.6	373.8	-100.6	-0.6
Λοιπές χώρες	998.7	3,982.2	2,238.3	1,531.7	8.9

Πηγή : Τράπεζα της Ελλάδος, Επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Βουκουρεστίου

Σημειώσεις :

1. Τα στοιχεία περιλαμβάνουν τα επανεπενδυθέντα κέρδη/ζημιές.
2. Επιλεγμένες χώρες υποδοχής των επιχειρήσεων άμεσων επενδυτών μη κατοίκων
3. Αρνητική θέση προκύπτει όταν η αξία του επενδυθέντος κεφαλαίου είναι μικρότερη των δανειακών υποχρεώσεων του κατοίκου επενδυτή προς την αλλοδαπή επιχείρηση άμεσης επένδυσης.
4. Στα αποθέματα ΞΑΕ 2017, 2018 και 2019 προστέθηκαν και οι επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία. Ο υπολογισμός έγινε βάσει των σωρευτικών ροών που ανατιμήθηκαν σύμφωνα με τους διαθέσιμους δείκτες τιμών των ακινήτων.

Ελληνικές Επιχειρήσεις/Επενδύσεις στη Ρουμανία

Στο Εθνικό Εμπορικό Μητρώο της Ρουμανίας έως τον Ιούλιο του 2020 ήταν εγγεγραμμένες 7.821 εταιρείες ελληνικών συμφερόντων, ενώ τον Δεκέμβριο του 2019 ήταν περίπου 7.650 εταιρείες, ήτοι παρά την πανδημία περίπου 180 νέες εταιρείες ενεγράφησαν στα Μητρώα εντός του Α' Εξαμήνου του 2020.

Αναλυτικότερα και όσον αφορά στον αριθμό των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων με ελληνική συμμετοχή, σημειώνεται ότι :

- Τον Σεπτέμβριο του 2004 οι ελληνικές επιχειρήσεις ανερχόταν σε 2.826
- Τον Δεκέμβριο του 2007 οι ελληνικές επιχειρήσεις ανερχόταν σε 4.102

- Τον Φεβρουάριο του 2016, οι ελληνικές επιχειρήσεις ανερχόταν σε 6.643
- Τον Δεκέμβριο του 2019, οι ελληνικές επιχειρήσεις ανερχόταν σε 7.650

Το ελληνικό μερίδιο στις συνολικές άμεσες ξένες επενδύσεις στη Ρουμανία διαμορφώθηκε στο 3,8% κατατάσσοντας την χώρα μας στην 8η θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης ξένων άμεσων επενδύσεων, μετά την Ολλανδία, Αυστρία, Γερμανία, Κύπρο, Ιταλία, Γαλλία και Λουξεμβούργο.

Παράλληλα και όσον αφορά στον αριθμό των επιχειρήσεων σημειώνονται τα εξής :

- Καθώς στο Εθνικό Εμπορικό Μητρώο της Ρουμανίας δεν διαγράφονται οι εταιρείες οι οποίες έχουν διακόψει την δραστηριότητά τους, άρα ο συνολικός αριθμός είναι σωρευτικός, ο γενικός αριθμός των επιχειρήσεων -όπως και των επιχειρήσεων από Ελλάδα- δεν είναι απολύτως ακριβής.
- Από την άλλη πλευρά σημειώνεται, ότι μεγάλος αριθμός εταιρειών ελληνικών συμφερόντων, έχουν έδρα την Κύπρο και το Λουξεμβούργο, χώρες που εμφανίζονται στην 4^η και 7^η θέση του ανωτέρω καταλόγου.

Οι ελληνικές επενδύσεις στη Ρουμανία, είναι ιδιαίτερα ορατές , καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων και τομέων, οι κυριότεροι εκ των οποίων αναφέρονται κάτωθι, ενώ τα ονόματα των επιχειρήσεων αναφέρονται δειγματοληπτικά,

- **Τραπεζικός Τομέας** (Alpha Bank, Vista Bank). Σημειώνεται ότι το 2010 δραστηριοποιούνταν στη Ρουμανία και οι υπόλοιπες 3 συστημικές ελληνικές Τράπεζες (Εθνική, Πειραιώς και Eurobank), η αποχώρηση των οποίων συνέβαλλε σημαντικά στην δραστική μείωση του ελληνικού επενδεδυμένου κεφαλαίου όχι μόνο στη Ρουμανία αλλά και στις υπόλοιπες βαλκανικές χώρες όπως στη Βουλγαρία και στη Σερβία.
- **Τομέας παραγωγής τροφίμων και ποτών** (Chipita, Olympos Dairy, Ifantis, CocaCola HBC, Karamolegos Bakery, Valvis Holding κ.ά.),
- **Χονδρεμπορίου - λιανεμπορίου και δικτύων διανομής** (Jumbo, Marinopoulos Group, Sarantis group, Furlis, Καλλάς-Παπαδόπουλος, Elton κ.α.)
- **Παραγωγής προϊόντων από σιδηρούχα και μη σιδηρούχα μέταλλα** (Alumil, Etem, Exalco, Sidenor, Kleeman, Μυτιληναίος) **καθώς και δομικών υλικών** (Πλαστικά Θράκης, Isomat, Ελληνικά Καλώδια, Neokem κ.α.)
- **Υπηρεσιών υγείας και ιατρικών μηχανημάτων** (Medsana, Sofmedica, Euromedics, Genocyte, Imedica, Diamedix κ.α.)
- **Πληροφορικής** (SoftOne/Γερμανός, Singular Logic κ.α.) και **Παραγωγής λογισμικού και προϊόντων για ασφάλεια συναλλαγών** (Intracom, Inform Lykos κ.α.)
- **Τομέας παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και συμβούλων** (ICAP, EY, Eurolink, Ekfrasis, TPG Group, Optimum, Sybraxi, Rokas, E. Navridis, Sioufas, Drakopoulos κ.α.)
- **Κτηματαγορά και κατασκευές/επισκευές κτηρίων** (Alesonor, REDS, HBC, Evergreen, Belize κ.α.) και **δημοσίων υποδομών** (Aktor).
- **Εστίασης και καφεστίασης** (Gregory's, Mikel, Zoomserie, κ.ά.),
- **Ένδυσης-υπόδησης** (BSB, Premium)
- **Λοιπά Βιομηχανικά Προϊόντα** (Sunlight, Frigoglass, Mantis κ.α.)

2.4. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Όπως είναι γνωστό, στην κατηγορία επενδύσεων χαρτοφυλακίου καταγράφονται οι χρηματικές ροές που αφορούν συναλλαγές μεταξύ κατοίκων και μη κατοίκων οι οποίες επηρεάζουν τις μεταξύ τους απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε τίτλους, ενώ οι τίτλοι διακρίνονται σε μετοχικούς τίτλους και χρεόγραφα (ομόλογα και μέσα χρηματαγοράς).

Σύμφωνα με τα αναλυτικά στοιχεία ανά χώρα στον γενικό ιστότοπο του ΔΝΤ <https://data.imf.org/?sk=B981B4E3-4E58-467E-9B90-9DE0C3367363&slId=1481568994271> και στο link <https://data.imf.org/regular.aspx?key=60587804> / Reported Portfolio Investment Assets by Economy, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά τα στοιχεία για τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου όλων των χωρών μεταξύ των οποίων, της Ελλάδας και της Ρουμανίας (**απαιτήσεις/Απόθεμα**) = στοιχεία Δεκεμβρίου 2019, προκύπτουν τα εξής :

A. Το απόθεμα επενδύσεων χαρτοφυλακίου της Ελλάδας στη Ρουμανία/απαιτήσεις, έφθασε στα 162 εκ.US\$. <https://data.imf.org/regular.aspx?key=60587806> , εκ των οποίων:

- 144 εκ.US \$ αφορούν τοποθετήσεις ελλ.Τραπεζών -πλην ΤτΕ- ή ποσοστό στο σύνολο 89%,
- και 17 εκ.US \$ αφορούν τοποθετήσεις Ασφαλιστικών εταιρειών ή ποσοστό στο σύνολο 11%.

B. Το απόθεμα επενδύσεων χαρτοφυλακίου της Ρουμανίας στην Ελλάδα/απαιτήσεις, έφθασε στα 11 εκ.US\$. <https://data.imf.org/regular.aspx?key=60587806> , εκ των οποίων :

- 9 εκ.US \$ αφορούν τοποθετήσεις άλλων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή ποσοστό στο σύνολο 82%.

3. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

3.1. Ενέργειες για την υποστήριξη των κλάδων ενδιαφέροντος που δηλώθηκαν στον Προγραμματισμό

Πίνακας 18. Δράσεις υποστήριξης κλάδων ενδιαφέροντος

A/A	Κλάδοι Ενδιαφέροντος	Τρόπος υποστήριξης
1	Τρόφιμα – ποτά	- Αποστολές Ρουμάνων εισαγωγέων τροφίμων σε Διεθνείς Εκθέσεις στην Ελλάδα - Κλαδική μελέτη για τον κλάδο των οινοπνευματωδών στη Ρουμανία.
2	Φαρμακευτικά - Καλλυντικά	- Κλαδική μελέτη
3	Κατασκευές – Δομικά Υλικά	- Κλαδική μελέτη - Ενημέρωση φορέων για τρέχοντες διαγωνισμούς στη Ρουμανία. - Συνδρομή Γρ. ΟΕΥ σε ελληνικές επιχειρήσεις που συμμετείχαν στη Διεθνή Έκθεση Τουρισμού TTRI στο Βουκουρέστι (εταιρίες ανάπτυξης ακινήτων), σε επίπεδο πληροφόρησης για την αγορά της Ρουμανίας, και κυρίως σε επίπεδο δικτύωσης με δυνητικούς συνεργάτες/πελάτες.

3.2. Δράσεις που πραγματοποιήθηκαν για προσέλκυση επενδύσεων και επιχειρηματική συνεργασία

Κατά το 2020, το Γραφείο ΟΕΥ παρέσχε εκτενείς πληροφορίες σε δύο ρουμανικές εταιρίες, με ενδιαφέρον για πραγματοποίηση επενδύσεων στην Ελλάδα (η μία με ενδιαφέρον για επένδυση σε μονάδα παραγωγής ελαιολάδου, την οποία και τελικά υλοποίησε, και η άλλη με ενδιαφέρον για δημιουργία υποκαταστήματος στην Ελλάδα εμπορίας εσπεριδοειδών) και τις έφερε σε επαφή με αρμόδιους φορείς στην Ελλάδα.

Περαιτέρω, το Γραφείο μας, στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού που έλαβε χώρα στο Βουκουρέστι στις 20-23.2.2020, συνέδραμε σε επίπεδο πληροφόρησης και δικτύωσης, τις

συμμετέχουσες ελληνικές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που στόχο έχουν τη συνεργασία με εταιρίες στη Ρουμανία για την προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού.

Το Γραφείο μας έφερε σε επαφή Έλληνες παραγωγούς ελληνικών ελαιών και ελαιολάδου με μεγάλη αλυσίδα σουπερμάρκετ της Ρουμανίας, για τη διερεύνηση δυνατοτήτων συνεργασίας.

Επιπλέον, το Γραφείο ΟΕΥ, συνδιοργάνωσε μαζί με το Διμερές - Ελληνο ρουμανικό Επιμελητήριο τρεις επιτυχημένες διαδικτυακές ημερίδες (webinars, στις 28.5, 23.6 και 17.9) με θεματικές σχετικές με ένταξη ελληνικών εταιριών που δραστηριοποιούνται στη Ρουμανία σε προγράμματα στήριξης ΜΜΕ που επλήγησαν από την πανδημική κρίση.

Συναφώς, ο Διευθύνων του Γραφείου ΟΕΥ Βουκουρεστίου συμμετείχε με ομιλία στο διαδικτυακό συνέδριο που διοργάνωσε το Ελληνο -σερβικό Επιμελητήριο, παρουσιάζοντας τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας στη Ρουμανία και τους τομείς που συνεχίζουν να παρουσιάζουν προοπτικές για ελληνικά προϊόντα στη ρουμανική αγορά και εν μέσω πανδημίας.

Τέλος, στελέχη του Γραφείου μας συμμετείχαν σε σειρά συνεδρίων (webinars ως επί το πλείστον) οικονομικού περιεχομένου (Business Review - Country Focus Community Forum, International Business Forum, Business Review- Foreign Investors Summit, SEE Energy Summit, Transparency International Country Report, Waste Management Conference, The Economist κλπ κλπ) και παρουσιάσεις τοπικών, διεθνών και περιφερειακών οικονομικών οργανισμών (ΔΝΤ, Αντιπροσωπεία ΕΕ, Κεντρική Τράπεζα της Ρουμανίας) συμμετοχές που συνέβαλαν αφ' ενός στην πληρέστερη ενημέρωσή μας για την πορεία της ρουμανικής οικονομίας και αφ' ετέρου στον εμπλουτισμό των επαφών του Γραφείου με επιχειρήσεις, επιχειρηματικούς φορείς και τον οικονομικό τύπο της χώρας.

3.3. Επιχειρηματικές αποστολές που πραγματοποιήθηκαν

Κατά τη διάρκεια του 2020, λόγω των περιορισμών που επιβλήθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν επιχειρηματικές αποστολές. Δεχθήκαμε μόνο στο Γραφείο ολιγομελή αποστολή από δύο επιχειρήσεις ανάπτυξης ακινήτων που ενδιαφέρονται να διευρύνουν τον κύκλο δυνητικών αγοραστών τους και στη Ρουμανία και τις οποίες συνδράμαμε τόσο σε επίπεδο ενημέρωσης για την αγορά, όσο και αποτελεσματικής δικτύωσης.

3.4. Λοιπές δράσεις για την προώθηση εξαγωγών

- Διοργάνωση επιχειρηματικών αποστολών Ρουμάνων εισαγωγέων σε Διεθνείς Εκθέσεις στην Ελλάδα
 - DETROP - Artozyna (Θεσσαλονίκη, 22-24.2.2020 – 11 συμμετοχές)
 - Agrotica (30.1-2.2.2020 – 17 συμμετοχές)
- Ενημέρωση ρουμανικών εισαγωγικών επιχειρήσεων για τη δημιουργία πλατφορμών παρουσίασης ελληνικών προϊόντων και διαδικτυακών διεθνών εκθέσεων
 - Food Expo B2B Platform
 - Enterprise Europe Network “Essentially Greek”
 - Great Exhibitions Food Market Show 2020
- Συνδρομή σε επίπεδο πληροφόρησης και δικτύωσης σε ελληνικές εταιρίες που συμμετείχαν σε Διεθνείς Εκθέσεις στη Ρουμανία
 - TTRI –Έκθεση Τουρισμού (20-23.2.2020)

3.5. Δράσεις για την άρση των εμποδίων πρόσβασης στην αγορά

1. Έλεγχος στοιχείων φερεγγυότητας ρουμανικών εταιρειών, βάσει των διαθέσιμων στο Γραφείο μας πηγών, κατόπιν σχετικών αιτημάτων Ελλήνων εξαγωγέων,
2. Παρέμβαση για ορθή εφαρμογή κοινοτικής νομοθεσίας στην περίπτωση ελληνικής εταιρίας που αποκλείστηκε από συμμετοχή σε κοινοτικό πρόγραμμα.
3. Παρέμβαση για την επίλυση γραφειοκρατικού ζητήματος αδειοδότησης που αντιμετωπίζει ελληνική εταιρία.
4. Τακτικές συναντήσεις με Εμπορικούς Συμβούλους Πρεσβειών κρατών – μελών ΕΕ για την ανταλλαγή απόψεων και την επίλυση ζητημάτων ανταγωνισμού.
5. Συμμετοχή στις συναντήσεις της Coalitia, μη πολιτικής και μη κερδοσκοπικής Ένωσης Φορέων Επιχειρηματικότητας (με τη συμμετοχή ενώσεων επιχειρηματιών ,διμερών επιμελητηρίων κλπ) που έχει συσταθεί για την αντιμετώπιση προβλημάτων που συναντά το επιχειρείν στη Ρουμανία.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.1. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΜΕΡΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι κλάδοι που παρουσιάζουν περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης των διμερών εμπορικών σχέσεων αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 19: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι Ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	<u>A. Τομέας φρούτων και λαχανικών, τομέας βιολογικών προϊόντων, οίνων και ποτών</u> <u>B. Τομέας ελιών και ελαιολάδου</u>	Οι εισαγωγές ελληνικών φρούτων και λαχανικών σημειώνουν συνεχόμενη αύξηση τα τελευταία έτη και τα ελληνικά φρούτα χρήζουν ευρύτατης αναγνώρισης από το Ρουμάνο καταναλωτή. Δεν είναι τυχαίο ότι η ρουμανική αγορά είναι η πρώτη αγορά για τις εξαγωγές ελληνικών φρούτων και λαχανικών. Ο τομέας παρουσιάζει ενδιαφέρον για Έλληνες εξαγωγείς.
2	Τομέας καλλυντικών	Παρουσιάζει ενδιαφέρον για Έλληνες εξαγωγείς. Στη Ρουμανία δραστηριοποιούνται ήδη οι εταιρείες APIVITA, Σαράντης και Sihlouette.
3	Τομέας μεταφορών – Κατασκευές μεγάλων έργων υποδομής (ιδιαίτερη έμφαση σε έργα ΣΔΙΤ και παρακολούθηση σχετικών διαγωνισμών)	Παρουσιάζει ενδιαφέρον για ελληνικούς κρατικούς φορείς και κατασκευαστικές εταιρείες. Ελληνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στη χώρα.

4.2. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Δεδομένης της ύπαρξης μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων στη Ρουμανία και του ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος στη χώρα, δεν παρατηρείται μεγάλο ενδιαφέρον για εγκατάσταση ρουμανικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Κατά καιρούς επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τουριστικό τομέα έχουν επιδείξει ενδιαφέρον για την αγορά μικρών ξενοδοχειακών μονάδων και εστιατορίων στην Ελλάδα.

Πίνακας 20: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από τη Ρουμανία

A/A	Κλάδοι Ενδιαφέροντος	Ανάλυση - Αιτιολόγηση
	Τουρισμός	Η χώρα μας αποτελεί τα τελευταία χρόνια τον πιο δημοφιλή προορισμό για τους Ρουμάνους τουρίστες. Ρουμανικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα HORECA έχουν κατά καιρούς επιδείξει ενδιαφέρον για αγορά ξενοδοχειακών μονάδων και εστιατορίων.

4.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Όπως προαναφέρθηκε, η Ρουμανία αποτελεί μια σημαντική αγορά για τα ελληνικά προϊόντα, ιδιαίτερα τα αγροτικά. Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας, η γεωγραφική εγγύτητα, το θετικό επιχειρηματικό περιβάλλον στη Ρουμανία και οι παραδοσιακά φιλικές σχέσεις των δύο λαών, δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για την ανάπτυξη των εξαγωγών μας.

Ελληνικές εταιρείες, εγκατεστημένες στη Ρουμανία, ασχολούνται με την παραγωγή και εμπορία προϊόντων, ενώ κάποιες από αυτές ειδικεύονται στην εισαγωγή και διανομή ελληνικών προϊόντων στην εγχώρια αγορά

Υπό τω πρίσμα της αύξησης των εμβολιασμών και ταυτόχρονης μείωσης δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας Covid-19, ενέργειες που θα μπορούσαν να ληφθούν με σκοπό την ενίσχυση των εξωστρεφών εταιρειών μας είναι οι ακόλουθες:

- Συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων σε κλαδικές εκθέσεις, διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής ελληνικών τροφίμων καθώς και εκδηλώσεων γευσιγνωσίας ελληνικών τροφίμων και κρασιών.
- Ανάληψη πρωτοβουλιών από ελληνικούς Συνδέσμους, Επιμελητήρια και λοιπούς φορείς της Ελλάδος για διοργάνωση συνδυασμένων δράσεων (πχ Εκθέσεις τροφίμων με εκδηλώσεις γαστρονομίας, προβολή τουριστικού προϊόντος με ελληνικές γεύσεις κλπ).
- Αποστολή Ρουμάνων εισαγωγέων στην Ελλάδα, στο πλαίσιο επισκέψεων τους σε Διεθνείς Εκθέσεις στη χώρα μας.
- Συνιστούμε τη διοργάνωση Επιχειρηματικών Αποστολών στη Ρουμανία. Η Αγορά προσφέρεται για ελληνικά προϊόντα και ιδιαίτερα για τρόφιμα. Στοχευμένες B2B συναντήσεις αποτελούν ικανό μέσο προσέγγισης της Αγοράς.
- Σύναψη συνεργασιών στο γεωργικό τομέα και συγκεκριμένα, σε θέματα εκσυγχρονισμού της γεωργικής παραγωγής, κτηνιατρικής, επιστημονικής συνεργασίας, εγγειοβελτιωτικών έργων και αλιείας.

- Είναι επιθυμητή η επέκταση των ελληνικών εξαγωγών σε άλλα προϊόντα πέραν των τροφίμων (πχ παιχνίδια, ηλεκτρολογικό υλικό, φαρμακευτικά, καλλυντικά, είδη ένδυσης και υπόδυσης, πλαστικά, είδη κουζίνας κλπ)
 - Συμμετοχή ελληνικών εταιρειών σε χρηματοδοτικά προγράμματα της Ε.Ε., σε συνεργασία με τοπικές εταιρείες.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1. Ρουμανικές Αρχές - Υπουργεία

	Ιστότοπος
Κυβέρνηση	www.gov.ro
Υπουργείο Οικονομίας, Επιχειρηματικότητας & Τουρισμού	http://www.economie.gov.ro/
Υπουργείο Ανάπτυξης, Δημοσίων Έργων & Διοίκησης	https://mlpda.ro/
Υπουργείο Επενδύσεων & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων	https://mfe.gov.ro/
Υπουργείο Γεωργίας & Ανάπτυξης Υπαίθρου	https://www.madr.ro/
Υπουργείο Μεταφορών & Υποδομών	http://www.mt.ro
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Υδάτων & Δασών	http://www.mmediu.ro/
Υπουργείο Ενέργειας	http://energie.gov.ro
Υπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας & Ψηφιοποίησης	https://www.research.gov.ro/
Υπουργείο Οικονομικών	https://mfinante.gov.ro/ro/web/site
Υπουργείο Εξωτερικών	http://www.mae.gov.ro/

2. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Chamber of Commerce & Industry of Romania

2 Octavian Goga bld , 3rd District Bucharest, Romania

Tel: +4 021 319 00 88, fax +4 021 319 01 56

Website: www.ccir.ro email: info@ccir.ro

Αναλυτικός κατάλογος των κατά τόπους επιμελητηρίων υπάρχει στην ακόλουθη ιστοσελίδα:
<https://ccir.ro/members/lawful-members/>

Hellenic - Romanian Bilateral Chamber of Commerce

9b Fabrica de Glucoza complex upground 2nd floor District 2 Bucharest

Tel +4 021 319 01 51 / 319 01 54 fax +4 021 319 01 51

Website: www.hrcc.ro

E-mail info@hrcc.ro

3. Τράπεζες

NATIONAL BANK OF ROMANIA

Address: 25, Lipscani St. District 3, 030031 Bucharest

Phone: +4 021- 312.43.75, Fax: +4 021- 314.97.52

Website: <https://bnro.ro/> E-mail: bnr@bnro.ro

Romanian Banking Association

Aleea Negru Voda nr 4 – 6 Bloc c3 , Sector 3 Bucharest

Tel +40-21-3212078 +40-213212080 Fax +40-21-3212095

E-mail: arb@arb.ro, office@arb.ro Web www.arb.ro

Εμπορικές τράπεζες

Ελληνικών συμφερόντων

ALPHA BANK Romania S.A.

www.alphabank.ro

VISTABANK (MARFIN GROUP) Bank Romania S.A.

www.vistabank.ro

Λοιπές

Banca Romana de Credite si Investitii

www.brci.ro

Banca Comerciala FERVIARA S.A.

www.bfer.ro

Banca Comercială INTESA SANPAOLO S.A.

www.intesasanpaolobank.ro

Banca Comerciala Romana (BCR) S.A.

www.bcr.ro

BCR Banca pentru Locuinte S.A.

www.bcrlocuinte.ro

Banca de Export-Import a Romaniei EXIMBANK S.A.

www.eximbank.ro

Banca Romaneasca

www.banca-romaneasca.ro

Banca Transilvania S.A.

www.bancatransilvania.ro

Bank Leumi Romania S.A.

www.leumi.ro

BRD - Groupe Societe Generale S.A.

www.brd.ro

CEC Bank S.A.

www.cec.ro

Credit Agricole Bank Romania

<https://credit-agricole.ro/>

CREDIT EUROPE BANK (Romania) S.A.

www.crediteurope.ro

Idea Bank

<https://ro.idea-bank.ro/>

LIBRA INTERNET BANK S.A.

www.librabank.ro

OTP BANK Romania S.A.

www.otpbank.ro

4. Διοργανωτές Εκθέσεων

ROMEXPO

Τηλ.: +4-021-207 70 00, Φαξ: +4-021-207 70 70

E-mail: romexpo@romexpo.ro Website: www.romexpo.ro

Euroexpo

Τηλ.: +4-021-321 60 30, Φαξ: +4-021-321 60 35

E-mail: info@euroexpo.ro Website: <http://www.euroexpo.ro>

Expo24 Romania

Τηλ.: +4-021-335 66 81, Φαξ: +4-021-335 66 80

E-mail: contact@expo24.ro Website: www.expo24.ro

Exporom

Τηλ.: +4-0740 309 948

E-mail: exporom@exporom.ro Website: www.exporom.ro

R.E.S. Group

Τηλ.: +4-0357-411 642, Φαξ: +4-0357-436 266

E-mail: info@roenergy.eu Website: www.roenergy.eu

Vintest

Τηλ.: +4-0721 550 084

E-mail: office@vintest.ro Website: www.vintest.ro

Expo Arad International

Τηλ.: +4-0257-216 520, Φαξ: +4-0257-216 521

E-mail: expo@ccia-arad.ro Website: www.expoarad.ro

Τα περισσότερα κατά τόπους Επιμελητήρια διαθέτουν Τμήμα Εκθέσεων (Departamentul Targuri si Expozitiei).

Expo Transilvania

Τηλ.: +4-0264-419 088, Φαξ: +4-0264-419 088

E-mail: expo-transilvania@expo-transilvania.ro Website: www.expo-transilvania.ro

5. Ξενοδοχεία**Novotel Bucarest City Centre**

Calea Victoriei 37B
Sector 1, 010061 Bucharest
Tel: (+40)2 13 08 85 00
Email : H5558@accor.com
Site: www.novotel.com/gb/hotel-5558-novotel-bucharest-city-centre/index.shtml

Hotel Pullman Bucarest

Piata Montreal 10
Sector 1 , 011469 Bucharest
Tel: (+40)2 13 18 30 00
Email : reservations@sofitel.ro
Site: www.pullmanhotels.co

Ibis Hotel, Bucarest

82-84 Izvor Street
014142 Bucharest
Tel: (+40)2 14 01 10 00

Email : reservations@ibisaccor.ro

Site: www.ibishotel.com

Bucarest Marriott Grand Hotel

Calea 13 Septembrie 90

Sector 5, 050713 Bucharest

Tel: (+40) 21 403 0000

Email:

Marriott.bucharest@marriott-hotels.com

Site: <http://www.grandhotel.ro/JWMarriott>

Radisson SAS

Calea Victoriei Street 63 – 81

Bucharest

Tel: (+40)2 13 11 90 00

Email : Info.bucharest@RadissonSAS.com

Site: www.radissonblu.com/hotel-bucharest

**6. Χρήσιμες δημόσιες υπηρεσίες για εισαγωγείς και διανομείς στη Ρουμανία
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ / PERMISSION FOR IMPORTS
ROMANIAN CUSTOMS ADMINISTRATION**

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

DIRECTIA GENERALA A VAMILOR

Address: 13 Matei Millo Street, district1, Bucharest

Phone: (+4) 021 315 58 58, 021 315 58 59, 021 315 65 70, Fax: (+4) 021 313 82 51, 021 312 22 47

E-mail: relatiipublice@customs.ro Web: <http://www.customs.ro>

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

THE NATIONAL AUTHORITY FOR CONSUMERS PROTECTION

AUTORITATEA NATIONALA PENTRU PROTECTIA CONSUMATORULUI – ANPC

Address: 5, Georges Clemenceau St. District 1

BUCHAREST Phone: +40- 21- 312.12.75, 314.67.78

Fax: +40- 21- 314.34.62 E-mail: ionelapopesc@anpc.ro

Web: <http://www.anpc.ro>

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

COMPETITION COUNCIL OF ROMANIA

CONSILIUL CONCURENTEI

Address: Piata Presei Libere, nr. 1, corp D1, District 1, 013701, Bucharest, OP 33

Phone: +40- 21- 318.11.99, 318.11.98

Fax: +40- 21- 318.49.08

E-mail: competition@consiliulconcurentei.ro

Web: <http://www.competition.ro>

7. ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΜΗΤΡΩΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ - ONRC

Registration of a company in the National Trade Register Office (ONRC), Ministry of Justice

Address: Bucharest, 74, Unirii Blvd., sector 3, Building J3B, sections 2+3

Phone operator: +40-21/316.08.17; 316.08.18; 316.08.24; 316.08.26;

Office direct line: phone: +40-21-316 08 04, fax +40-21-316 08 03

E-mail: onrc@onrc.ro

Web: <http://www.onrc.ro/english/contact.php>

Press Alina Sarbu Phone: (+40-21) 316.08.17/18/24/26 ext. 130

Mass Media E-mail: presa@onrc.ro

International Rodica Balaci Phone: (+40-21) 316.08.12

(+40-21) 316.08.17/18/24/26 int. 115 Fax: (+40-21) 316.08.12

National Agency of Fiscal Administration <http://www.anaf.ro>

Chamber of Fiscal Consultants <http://www.ccfiscali.ro>

8. ΤΥΠΟΣ

Ημερήσιος Τύπος

Libertatea

www.libertatea.ro

Jurnalul National

www.jurnalul.ro

Romania Libera

www.romanialibera.ro

Evenimentul Jilei

www.evz.ro

Adevarul

www.adevarul.ro

Οικονομικός Τύπος

Ziarul Financiar

-
www.zf.ro

Capital

<http://www.capital.ro/>

Αγγλόφωνος ρουμανικός Τύπος

Nine O'clock

-
www.nineoclock.ro

Bucharest Herald

www.bucharestherald.com

Business Review

www.business-review.ro

The Diplomat

www.thediplomat.ro

Romania Insider

www.romania-insider.com

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΔΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ
INFORMATION FOR DUTIES - VAT AND QUOTAS ON IMPORTS**

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/index_en.htm

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/links/customs/index_en.htm

Romanian Customs: <http://www.customs.ro/ro/e-customs/eori.aspx>

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ / PERMISSION FOR IMPORTS
ROMANIAN CUSTOMS ADMINISTRATION**

DIRECTIA GENERALA A VAMILOR

Address: 13 Matei Millo Street, district1, Bucharest

Phone: (+4) 021 315 58 58, 021 315 58 59, 021 315 65 70, Fax: (+4) 021 313 82 51, 021 312 22 47

E-mail: relatiipublice@customs.ro Web: <http://www.customs.ro>

**ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
THE NATIONAL AUTHORITY FOR CONSUMERS PROTECTION**

AUTORITATEA NATIONALA PENTRU PROTECTIA CONSUMATORULUI – ANPC

Address: 5, Georges Clemenceau St. District 1

BUCHAREST Phone: +40- 21- 312.12.75, 314.67.78

Fax: +40- 21- 314.34.62 E-mail: ionelapopesc@anpc.ro

Web: <http://www.anpc.ro>

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ
THE COMPETITION COUNCIL OF ROMANIA**

COMPETITION COUNCIL OF ROMANIA

CONSILIUL CONCURENTEI

Address: Piata Presei Libere, nr. 1, corp D1, District 1, 013701, Bucharest, OP 33

Phone: +40- 21- 318.11.99, 318.11.98

Fax: +40- 21- 318.49.08

E-mail: competition@consiliulconcurentei.ro

Web: <http://www.competition.ro>

ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ – ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ / AIRPORTS & AIRLINES

Bucharest Airports

Τηλ.: +4-021-2041000, 2014000 Φάξ: +4-021-2014990

“Henri Coanda” International Airport E-mail: contact@bucharestairports.ro

Website: www.otp-airport.ro

TAROM

Τηλ.: +4-021- 2046464, 3034400

E-mail: rezervari@tarom.ro

Website: www.tarom.ro

AEGEAN

Τηλ.: +4-021- 3007580

E-mail: marcu.oana@aegeanair.com

Website: <http://en.aegeanair.com/>

ΑΛΛΕΣ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ
OTHER USEFUL INFORMATION FOR BUCHAREST

Information for **Tourism**

www.anat.ro
www.romaniatourism.com/

Emergency number 112

Emergency Hospital FLOREASCA

Calea Floreasca nr.8, Sector 1

E-mail: spital@urgentafloreasca.ro

www.scub.ro

tel.: (+4) 021 599 23 00

POST SERVICES :

POSTA ROMANA

10 Matei Millo Street, Bucuresti

Tel: +40-21-311 18 29 Fax: +40-21-315 40 97

TNT Tel: (+4) 021 303 45 67 E-mail: ro.cs@tnt.com

Web: http://www.tnt.com/express/ro_ro/site/home.html

DHL Tel: (+4) 021 222 17 77 Web: <http://www.dhl.ro>

UPS Tel: (+4) 021 233 88 77 Web: <http://www.ups.com/content/ro/en/contact>

Rent a car

Dirent Tel:+4 021 300 09 96

www.dirent.ro/en/ info@dirent.ro

Hertz Tel:+4 021 222 12 56

<http://www.hertz.com.ro>

reservations@hertz.ro

Avis Tel:+4 021 210 43 45

www.avis.ro

Francocar: Tel:+4 021 230 47 89

www.francocar.com

Budget: Tel:+4 021 210 28 67

<http://www.budgetro.ro>

Esa: Tel:+40212041567

www.esa.ro

Assurance

GARANTA Asigurari SA

Tel: (+4) 021 307 99 71, 307 99 75

E-mail: info@garanta.ro

Website: www.garanta.ro

BRD Asigurari, Tel : (+40) 21 301 67 03

<https://www.brd.ro/despre-brd/profil/programul-de-pregatire-intermediarilor-asigurari>

Gras Savoye, Tel : (+40) 21 231 91 69

www.grassavoye.ro

Groupama Asigurari, Tel : +(40) 374 110 110

www.groupama.ro

BUSES TO/FROM GREECE

Lilian Travel

www.lilianexpress.com

Γρ. Βουκουρεστίου

Τηλ: (+4) 021 335 6230

Γρ. Αθήνας

Τηλ: (+30) 210 883 4212

Γρ. Θεσσαλονίκης, Τηλ: (+30) 2310 554 551

Autogara Filaret

<http://www.acfilaret.ro/>

Γρ. Βουκουρεστίου

Τηλ: (+4) 021 336 06 92

Express International Lines

Γρ. Βουκουρεστίου

Τηλ: (+4) 021 336 5362

Atlassib

www.atlassib.ro

Call Center Τηλ: (+4) 0269 229 224